

PULEGA O TINEIMU MA FAALAVELAVE
TUTUPU FAAFUASEI

LIPOTI FAALETAUSAGA

2022-2023

Nofoga	Ofisa o le Pulega o Tineimu ma Faalavelave Tutupu Faafuasei a Samoa ; <u>Upolu:</u> ○ <u>Tauese, Apia</u> ○ <u>Faleata, Tuanaimito</u> <u>Savaii:</u> ○ Maota ○ Asau
Numera Telefoni	20404/20405/8416612
Numera 24 itula mo Faalavelave Faafuasei	911
Upega Tafailagi	www.sfesa.ws
Imeli	fireservice@sfesa.ws
Apifoliga	Samoa Fire and Emergency Services Authority
Tuātusi	Apia Fire Station, Tauese, PO Box 3361, Apia, Samoa

FAAMATALAGA MO LE PALEMENE

Pulega o Tineimu ma Faalavelave Tutupu Faafuasei a Samoa

30 Oketopa 2023

Afioga Papalii Li'o Oloipola Taeu Masepa'u
Fofoga Fetalai o le Maota
Ofisa o le Fono Aoaofa o le Malo Tutoatasi o Samoa
MULINUU

LIPOTI FAALETAUSAGA 2022-2023 SFESA

Afioga e,

Ina ia tusa ai ma le fuaiupu 37(4) o le Tulafono o Tineimu ma Faalavelave Tutupu Faafuase'i 2007, e ia te a'u le ava tele ma le faaaloalo e tuina atu ai i le Fono Aoaofa le Lipoti Faaletausaga mo le Pulega o Tineimu ma Faalavelave Tutupu Faafuase'i mo le Tausaga Faaletupe e faaiuina i le aso 30 o Iuni 2023.

Faafetai,

A blue ink signature of Hon. Fauafo Harry Jeffrey Schuster.

Hon. Fauafo Harry Jeffrey Schuster

Minisita: Pulega o Tineimu ma Faalavelave Tutupu Faafuasei a Samoa

FAASINO TUSI

FAAMATALAGA MO LE PALEMENE.....	3
FAAPU'UPU'UGA O UPU MA O LATOU FA'AUMIGA.....	5
FA'AMATALAGA A LE TA'ITA'IFONO.....	6
LIPOTI A LE KOMESINA.....	8
AOTELEGA O GALUEGA FAATINO MA O LATOU TAUNU'UGA.....	11
1. VAEGA O LO O TALI ATU I MU MA ISI FAALAVELAVE TUTUPU FAAFUASEI.....	11
2. VAEGA O SAOGALEMU, FA'ALAUILOA MA PUIPUIGA MAI MU.....	18
3. VAEGA O AUAUNAGA LAUTELE.....	22
4. AOTELEGA O TULAGA TAU TUPE MA LONA FAATULAGAINA.....	26
5. SUIGA O FUAFUAGA AUTASI.....	29
6. ASETA MO POLOKETI.....	30
7. LUITAU MO LE LUMANAI.....	30
8. VAAI MAMAO MO LE ISI TAUSAGA FAALETUPE.....	31
FAAMAONIGA MAI LE KOMITI FAATONU.....	35
LIPOTI A LE OFISA SUETUSI.....	36
FAAMATALAGA O TUPE FAAVAE, ASETA MA NOATAGA.....	38
FAAMATALAGA O TUPE MAUA MA TUPE FA'AALU.....	39
FAAMATALAGA MO LE FAAGAOIOIGA O TUPE.....	40
FAAMATALAGA TULAGA TAU TUPE.....	41
FAAMATALAGA O LO'O FAUSIA AI SE VAEGA TAUA O LE FAAMATALAGA O TUPE ...	42

FAAPU'UPU'UGA O UPU MA O LATOU FA'AUMIGA

APTC	A'oa'oga Matātāeseese a Ausetalia mo Tagata Pasefika
BSRP	Saogalemu o le Fausiaina o Fale I le Pasefika
CDCRM-IA	Polokalame mo aoaoga e faatupu ai le silafia o nuu – Matagaluega Autu
CDCRM-RA	Polokalame mo aoaoga e faatupu ai le silafia o nuu – Matagaluega Lagolago
CHOGM	Fonotaga mo Fa'auluuluga o Malo 'Aufaatasi
CP	Fuafuaga 'Autasi
CSD	Vaega o Auaunaga Lautele
EMR	Vaega o Auaunaga Tau Taavale Ave Ma'i
EMT	A'oa'oga mo Faalavelave Ave Ma'i
EPC	Pulega o Malosi Faa-Eletise
ERN	Auivi o Fesootaiga
FA	Iloiloga o le Faatulagana o Avanoa Faigaluega
FD	Vaega o Tupe
FIA	Suesuega o Mafuaaga o Mu
FRV	Ofisa o Tineimu I Vitolia
FY	Tausaga Faaletupe
GGP	Fesoasoani e Tauala mai I Tagatanuu o le Malo o Iapani
HDA	Alauni Faapitoa ma Galuega Faaopoopo
HRD	Vaega o Punaoa tau Tagata Faigaluega
IFFD	Aso Faapitoa mo Alii ma Tamaitai Tineimu
ITD	Vaega mo Faamatalaga Faatekonolosi
JICA	Faalapotopotoga Tumaoti o le malo o Iapani
MCIL	Matagaluega o Pisinisi Alamanuia ma Leipa
MNRE	Matagaluega o Punaoa, Faalenatura ma le Siosiomaga
MoF	Matagaluega o Tupe
MPE	Matagaluega o Faalapotopotoga a le Malo
MVA	Faalavelave tau Taavale afi
MVF	Mu Taavale
NECC	Ofisa Tutotonu mo Valaau tau Faalavelave Faafuasei
NEOC	Ofisa Tutotonu mo Faalavelave Tutupu Faafuasei
NGOs	Faalapotopotoga Tumaoti
OAG	Ofisa o le Loia Sili
OSH	Komiti o le Saogalemu ma le Soifua Maloloina o Tagata Faigaluega I luga o Galuega
PACSAR	Galuega Laveai I atunuu o le Pasefika
PIEMA	Sootaga o Pulega o le Pasefika mo le Vaaia lelei o Faalavelave Faafuasei
PIFESA	Pulega o Tineimu ma Auaunaga I taimi o Faalavelave Tutupu Faafuasei i le Pasefika
PPD	Vaega o Taiala ma Tulafono
PPE	Meafaigaluega mo le saogalemu o le aufaigaluega
PTF	Komiti mo Penisini ma Suauu
PUMA	Pulega mo le vaaia lelei o Fausaga o Fale
SFESA	Pulega o Tineimu ma Faalavelave Tutupu Faafuasei I Samoa
SPPCS	Matagaluega o Leoleo a Samoa, Falepuipui ma le Toe Fuataina
STA	Pulega o Tagata Tafafao Maimoa mai Fafu
SWA	Pulega o le Suavai a Samoa
VERTS	Auaunaga Ofofua e Tali atu I Faalavelave Faafuasei I Samoa

FA'AMATALAGA A LE TA'ITA'IFONO

E ia te a'u le agaga fa'agae'etia e fai ma sui o le Komiti Fa'atonu e tu'uina aloaia atu ai le Lipoti Fa'aletausaga a le Pulega o Tineimu ma Fa'alavelave Tutupu Fa'afuase'i mo le Tausaga Fa'aletupe 2022-2023.

O lo'o fa'aauauina pea le va'ai taula'i ma le fa'amuamua a le Pulega o Tineimu ma Fa'alavelave Tutupu Fa'afuase'i ina ia fa'amautinoaina le vave ma mata'alia atoatoa le auaunaga i le tali atu i fa'alavelave fa'afuase'i auā le laveaina o soifua o tagata ma meatotino.

O le sini autu faifai pea po'o le fa'amuamua lea a le Pulega i tausaga uma, e pei o le ausia lea o le galulue fa'atasi ma pa'aga, fa'atuputupulaia ma si'itia o le a'oa'oina o ana tagata faigaluega, fa'atauina o meatotino fou e fa'aaogaina mo le puipuia ma le saogalemu o tagata faigaluega.

I so'o se tausaga, e iai lava lu'itau ma fa'afitauli e feagai ai ma le Pulega e pei o le fa'atuputupulaia o fa'alavelave ma le tali atu i a'ua'unaga eseese e mana'omia e tagata lautele ae faapea le tulaga utiuti o le paketi fa'aletausaga. E ui lava i le tele o lu'itau na feagai ai ma le Pulega, ae o lo'o taumafai pea ina ia fa'ataunu'uina ona tiute i so'o se tulaga. O lenei lipoti o lo'o au'ili'ili ma tu'ufa'atasia ai galuega fa'atino ma matāti'a sa mafai ona ausia ma fa'atinoina e le Pulega ae faapea fo'i lu'itau sa feagai ai mo le Tausaga Fa'aletupe 2022-2023.

O nisi nei o galuega sa ausia ma fa'atinoina i lenei tausaga fa'aletupe;

- 4349 Faalavelave Faafuasei Ma Tali atu i Mu
- 1077 Polokalame Faalauiloa ma Puipuiga mai Mu
- 4744 vala'au sa agai mai mo le Ofisa Tu Totonu mo Valaau i Faalavelave Faafuasei poo le 911

Faagaioiga o Tupe

Ua faamaunina e le Pulega le siitaga o Tupe faasili mo lenei Tausaga Faaletupe mai le 1.7miliona o le Tausaga Faaletupe ua mavae i le 2.8miliona. O lenei siitaga e tusa lea ma le 65%, ma o loo atagia mai ai le faafoefoaina lelei e le Pulega o ana Tupe teu mo le faagaioiina o Poloketi, isi moomiaga i taimi o faalavelave faafuasei ma faaitiitia ai le faalagolago ole Pulega i tupe oloo faamatuu mai e le malo i Tausaga Faaletupe taitasi.

Fuafuaga ma Atina'e mo le Lumana'i

O suiga o taiala ma fuafuaga mo atinae a le malo, ma le fa'atuputupulaia o mu ma fa'alavelave fa'afuase'i, ua afua ai nisi o fuafuaga fou mo le alualu i luma o le auaunaga a le Pulega o Tineimu ma Fa'alavelave Tutupu Fa'afuase'i mo nuu i tua.

O lo'o iai fuafuaga a le Pulega ina ia mae'a fausiaina le Ofisa Tineimu fou mo Faleolo faapea le amatalia ai o sailiiliga talafeagai mo le fausia o se isi Ofisa Tineimu mo le itumalo o Falealili.

O le naunautaiga a le Pulega mo nei Ofisa Tineimu fou mo Upolu ma Savaii ina ia mafai ona vave faatino le Auaunaga tali atu i Faalavelave i soo se taimi e manaomia ai.

Fa'amaumauga mo le Komiti Fa'atonu

E to'alima (5) sui o le Komiti Fa'atonu e aofia ai ma sui fou e toalua (2) auā le tauaveina o tiute ma matafaioi faa-Komiti Faatonu.

O lo'o faailoa atu i le siata oi lalo le Komiti Fa'atonu, o numera o fonotaga sa fa'atinoina ma tagata sa auai I fonotaga taitasi.

KOMITI FAATONU	TULAGA
Muaausa Joseph Walter	Taitaifono
Aiono Meresaini Siaosi Laulua	Sui o le Komiti Faatonu
Tufuga Gafualeata Faitua	Sui o le Komiti Faatonu
Afamasaga Mataio Sefo	Sui ua Faamavae
Masuisui Mose Tagiilima	Sui ua Faamavae
Funefeai Oliver Vaai	Sui fou o le Komiti Faatonu
Papalii Malietau Malietoa	Sui fou o le Komiti Faatonu

E toalua (2) sui tuai o le Komiti Faatonu na faamavae ma sa ulufale foi nisi o sui fou e toalua e pei ona auiliili atu e le siata oi luga. E momoli atu ai le agaga faafetai tele mai le mamalu o le Komiti Faatonu i le Mālo, Pa'aga masani a le Pulega, aemaise ai le loaloa o le aufaigaluega e tusa ai ma galuega fitā o lo o fa'aauauina pea i Tausaga taitasi.

O lenei lipoti o lo'o faailo atu ai galuega faatino a le Pulega o le Tineimu ma Faalavelave tutupu Faafuasei mo le Tausaga Faaletupe 2022-2023, ma e iā te a'u le ava tele e tuuina atu ai lenei lipoti faaletausaga. Ia manuia le aga atu mo le faamanatuina o le Kerisimasi ma Le Tausaga Fou.

Ma le fa'aaloalo lava;

Muaausa Joseph Walter

TAITAIFONO- KOMITI FAATONU

LIPOTI A LE KOMESINA

O le Pulega o Tineimu ma Fa'alavelave Tutupu Fa'afuase'i a Samoa o loo fa'aaauu pea ona faatuputupula'ia le tali atu e tusa ma manaoga o tagata lautele. Matou te taula'i pea i le fa'aleleia atili o le auaunaga ina ia siitia le malu puipuia lelei o tagata ma meatotino faapea le si'osi'omaga mai mu ma fa'alavelave fa'afuase'i. I le Tausaga Faaletupe 2022-2023 o lo'o fa'aaauu pea le galulue so'oso'otauau a le Pulega ma ana Pa'aga faatasi ai ma matagaluega, fa'alapotopotoga a le malo ma fa'alapotopotoga tuma'oti.

O lenei Lipoti Fa'aletausaga ua mafai ona fa'amatala auiliili atu ai galuega a le Pulega sa mafai ona fa'atinoina.

MATĀTI'A MO LE TAUSAGA

1. GALUEGA TETELE

1.1 Sa auai atu le Pulega i le fa'atautaia o galuega patino i le Saogalemu, Fa'alauiloa ma Puipuiga mai Mu ina ia fa'amautu le saogalemu o le fa'amanatuina o le tausaga fou 2023.

1.2 Sa fa'aaauu pea le auai atu a le Pulega i Polokalame mo le fa'amanatuina o le 60 Tausaga talu ona Tutoatasi Samoa mo le Tausaga atoa. Sa fa'amaeaina lenei Polokalame i le aso 31 Me 2023 ma o lena aso sa faataunuuna ai foi se konaseti. I le fa'amanatuina o le 61 Tausaga talu ona Tutoatasi Samoa sa faatunu'uina ai savali a Aoga, Matagaluega a le Malō, Faalapotopotoga ma Faalapotopotoga Tumaoti. O le vaega taua o lenei Polokalame o se konaseti muamua lea sa auai ai tagata pepese o le atunuu mai atunu'u eseese o le Lalolagi.

2. FAIGA PA'AGA

2.1 E faafetaia e le Pulega lana Faiga-pa'aga ma le Aoga Matātā Esee Ausetalia (APTC) mo nisi foi o polokalame ma a'oa'oga mo le fa'alauteleina lea o le tomai faapitoa o tagata faigaluega .

2.2 E faafetaia foi e le Pulega lana Faiga-pa'aga ma le Faalapotopotoga tumaoti o le Malo o Iapani (JICA) (Japan International Cooperation Agency) e ala i le faafaigaluegaina o se sui mai Iapani mo se taimi puupuu i le vaega mo tapenaga i taimi o soo se mala faalenatura. O le a taunuu mai lenei volenitia e galue faatasi ma le Pulega i le Tausaga Faaletupe o lumana'i.

2.3 E lē faaitiitia ai pea le Faafetai a le Pulega i lana Faiga Pa'aga ma le RedR Ausetalia mo le taliaina foi o le talosaga a le Pulega mo se volenitia o loo i ai se tomai inisinia sivili e galue ai i se taimi puupuu e fesoasoni i poloketi a le Pulega ae faapitoa lava i ofisa o Tinei Mu o loo fuafua e faatuina i nuu i tua. O le'a amataina lenei volenitia i le Tausaga Faaletupe o le a sau.

3. ASO FA'AMANATU FA'APITOA

3.1 O le Aso Fa'amanatu mo Alii ma Tamaita'i Tineimui i le Lalolagi sa fa'amanatuina lea i le aso 4 o Me i le feau Autu o lenei Tausaga e fa'apea " IA FINAFINAU, LOTOTELE, SAILI AGAVA'A E TAUTUA AI". O le fa'amanatuina o lea aso fa'apitoa i lenei tausaga sa faatinoina i le vaiaso atoa ma fa'amae'aina i se fonotaga mo faalapotopotoga, ma sa valaaulia ai Matagaluega a le Malo ma pa'aga a le Pulega. O fa'amoemoega o lenei polokalame ina ia mafai ona faalauiloa le matāfaioi a le Pulega o Tineimu ma Fa'alavelave Tutupu Fa'afuase'i a Samoa (SFESA) i vaega eseese ina ia amanaia ana auaunaga ofo atu i totonu o Faalapotopotoga eseese a le malo.

3.2 Ua mafai nei ona ofoina atu le auaunaga tau ta'avale ave ma'i mo se taimi muamua i le Ofisa Tineimu i Asau. O lea ua mafai ona ofoina atu le auaunaga tau ta'avale ave ma'i i ofisa Tineimu uma e fa (4).

4. FAALELEIA A'OA'OGA MO LE FA'ALAUATELEINA O TOMAI MA AGAVA'A MO LE AUFALUEGA

4.1 Sa auai atu le Komesina, Komesina Lagolago Vaega o Saogalemu, Fa'alauiloa ma Puipuiga mai Mu ma le Ta'ita'i o le Vaega o lo o tali atu I Mu ma isi Faalavelave Tutupu Faafuasei (Commander) i le Fono a Atunuu (National Council) mo Mu ma Faalavelave Tutupu Faafuasei sa fa'ataunu'uina i Ausetalia I le masina o Aukuso 2022 i le Adelaide Convention Center .

4.2 O le Afioga Komesina sa auai atu i le fonotaga a Sootaga o Pulega o le Pasefika mo le Vaaia lelei o Faalavelave Faafuasei (PIEMA) ma poloketi mo saogalemu le fausiaina o fale i le Pasefika II (BSRP) i Fiti ma sa tofia ai o ia e avea ma Taitai Fono i le Komiti mo Faalavelave Faafuase'i ma Tinei Mu o le Pasefika atoa. (PIFESA)

4.3 Sa auai atu le Komesina Lagolago i le Vaega o loo tali atu I Mu ma isi Faalavelave Tutupu Faafuasei i le fonotaga lona 9 mo Galuega Laveai i Atunuu o le Pasefika (PacSAR) sa faataunu'uina Cairns i Ausetalia.

4.4 I le Masina o Me ia Iuni 2023 sa auai atu ai le Komesina Lagolago o Vaega o Saogalemu, Faalauiloa ma Puipuiga mai Mu, Taitai Vaega Auaunaga Faalavelave Tutupu Fa'afuasei (Commander) ma Taitai Vaega o Saogalemu, Faalauiloa ma Puipuiga mai Mu (Commander) i se aoaoga sa faataunu'uina i le atunuu o Saina e faatatau i Saogalemu o tekonolosi ma Saienisi ma le tuufaatasiga faaitulagi o fesootaiga mai atunuu mai Europa, Aferika , Saina ma le Pasefika. (Science and Technology for Belt and Road Countries).

4.5 E toa tolusefulu (30) alii ma tamaitai tineimu fou sa faau'u ma ua fa'afaigaluegaina i lalo o le Vaega o Auaunaga Faalavelave Tutupu Fa'afuasei. O lenei avanoa sa pasiaina i le Paketi a le Pulega mo lenei Tausaga Faaletupe.

5. **MEAFAIGALUEGA FOAI MAI PA'AGA**

5.1 Sa foa'i mai e le Amapasa o Iapani e tauala mai tagata nu'u o le malo o Iapani (GGP) ni taavale Ave Ma'i se tolu , tasi le loli mo galuega lavea'i ma le lua vaa laveai. O Sauniga mo le aloaia o le tuuina atu o leni foa'i sa fa'ataunu'uina le aso 15 Setema 2022.

5.2 Sa faapea ona foa'i atu i le Pulega mai se tasi o ana pa'aga masani o le Ofisa o Tineimu a Vitolia Melepone Ausetalia (FRV) nisi o meatotino mo le puipuia ma le saogalemu o tagata faigaluega pei o le pulou fuimu (fire helmet) mo le puipuia i taimi e faatino ai galuega lavea'i.

6. **VAEGA SUETUSI**

6.1 Sa faavaeina e le Pulega lana uluai komiti suetusi e iloiloina galuega faatino a le Pulega. O le Komiti Suetusi e aofia ai sui e toafa (4) ma o lo'o taitaifono ai le sui o le Komiti Faatonu; Susuga Tufuga Gafoaleata Faitua.

6.2 Ua mautu nei faamaumauga Faa-suetusi a le Pulega ma ua mae'a ona sainia e le Komesina pei ona talia aloaia e le Afioga i le Ta'ita'ifono ma le Komiti Faatonu. O nisi o galuega faatino a le Vaega Faa-suetusi a le Pulega e aofia ai ma le iloiloina o le saogalemu lautele o le faatinoga o galuega a le Pulega i ona Ofisa e fa (4).

6.3 E toalua (2) ni tamaitai ofisa o loo nafa ma galuega suetusi faalotoifale a le Pulega.

7. **VAEGA MO POLŌKETI**

7.1 Faavaeina le Vaega mo Polōketi a le Pulega.

7.2 Na taliaina e le Komiti Faatonu i lana fonotaga faalemasina le avanoa muamua mo leni vaega e nafa ma galuega tau polōketi a le Pulega. O leni avanoa na amata i le masina o Me 2023.

8. **FESOASOANI TAU TAGATA FAIGALUEGA/ FAATALATALANOA O FAAFITAU LI O LE MAFAUFAU**

8.1 O leni auauanga na taliaina e le Komiti Faatonu i ana fonotaga ina ia fesoasoani i le afaigaluega ma o latou mafatiaga i taimi e faatinoina ai galuega laveai. Sa faamauina tagata faigaluega e toalua (2) a le Pulega ua faauuina ni tusipasi faapitoa mai le Aoga a Ausetalia poo le APTC e nafa ma le faatalatalanoaina o nei ituaiga aafiaga.

8.2 O le Vaega mo Poloketi ma Fesoasoani tau Tagata Faigaluega/ Faatalatalanoa o Faafitauli o le Mafaufau o loo i lalo o le vaaiga a le Komesina.

AOTELEGA O GALUEGA FAATINO MA O LATOU TAUNU'UGA

1. VAEGA O LO O TALI ATU I MU MA ISI FAALAVELAVE TUTUPU FAAFUASEI.

O le Vaega o lo o tali atu i mu ma isi Faalavelave Tutupu Faafuasei o lo o manino a latou galuega faatino faapea aiaiga faa-le-tulafono i le Vaega 2 (4) o le Tulafono Autu a le Pulega o Tineimu ma Faalavelave Tutupu Faafuasei 2007. O leni Vaega o le Pulega oloo aofia ai lalo ni vaega laiti e fa e pei o le;

- Vaega e Tineaia Mu ma Tali atu i soo se Faalavelave Fa'afuase'i
- Vaega o 'Au'aunaga tau Taavale Ave Ma'i
- Vaega e Faatinoina A'oa'oga Faa-Tinei mu
- Vaega o Ta'avale Afi

Ua tofu uma ofisa Tinei Mu e fa (4) a le Pulega i Upolu ma Savaii i le au'aunaga a le Vaega o lo o nafa ma le Tineaia o Mu ma Tali atu i soo se Faalavelave Faafuasei. O nisi nei o auiliiliga o galuega faatino a leni vaega.

O leni Tausaga Faaletupe 2022-2023, o le tali atu a le pulega i mu ma faalavelave tutupu faafuase'i e tusa lea ma le aofai e 4,349 ma ua faaitiitia i le 12.2% faatusa atu i le 4,943 o le Tausaga Faaletupe ua tuana'i.

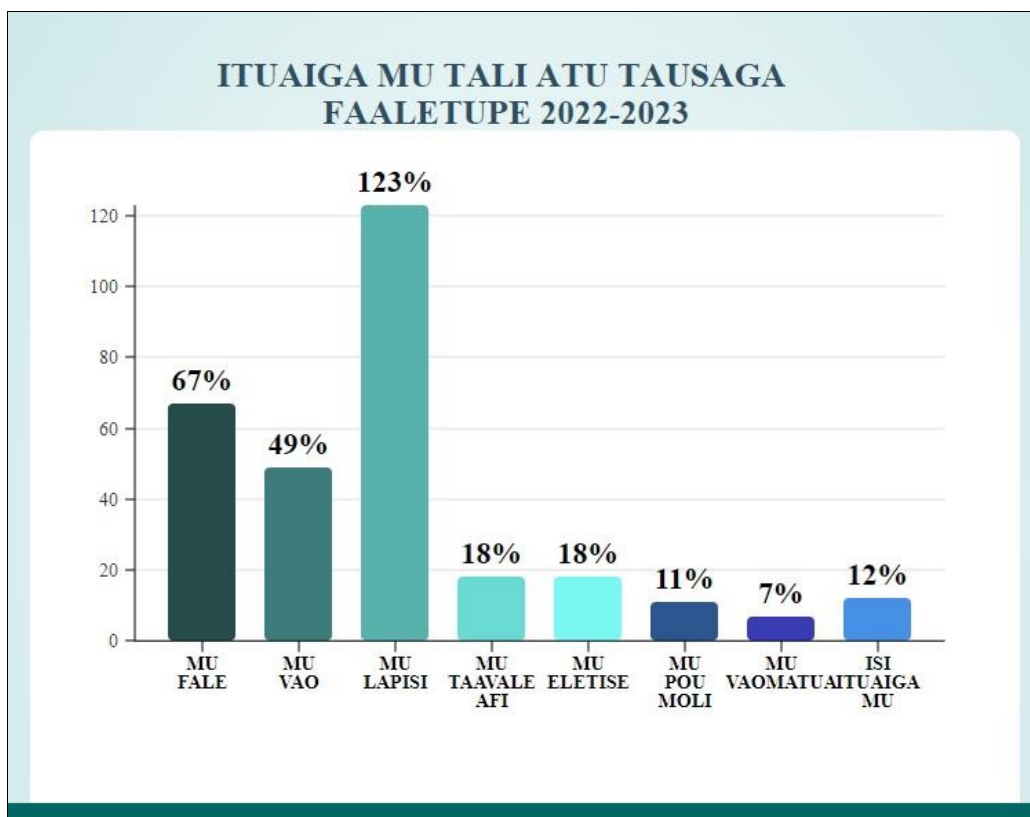
AOFAIGA O FAALAVELAVE TALI ATU TAUSAGA FAALETUPE 2022-2023	
ITUAIGA FAALAVELAVE	ITUAIGA GALUEGA TALI ATU
 <p><u>TALI ATU I MU;</u> 305</p>	<ul style="list-style-type: none"> Mu Fale Mu Vao Mu Lاپisi Mu Taavale afi Mu Eletise Mu Pou Moli Mu Vaomatua Isi ituaiga mu
 <p><u>ISI FAALAVELAVE FAAFUASEI;</u> 330</p>	<ul style="list-style-type: none"> Faalavelave tau taavale afi Galuega Laveai Faailoilo o mu Faailoilo sese o mu Vailaau oona Faataaitaiga o valaau ma lapatagia Asiasiga e faamasani i nofoaga o pamu vai Asiasiga o Paipa fui mu Ma isi ituaiga faalavelave
 <p><u>AUAUNAGA TAU TAAVALE AVE MAI;</u> 3714</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vaega tau taavale ave mai Feaveaina o mai (Talosaga Faapitoa) Laveai muamua (First aid)
<p>AOFAIGA O FAALAVELAVE TALI ATU 4349</p>	

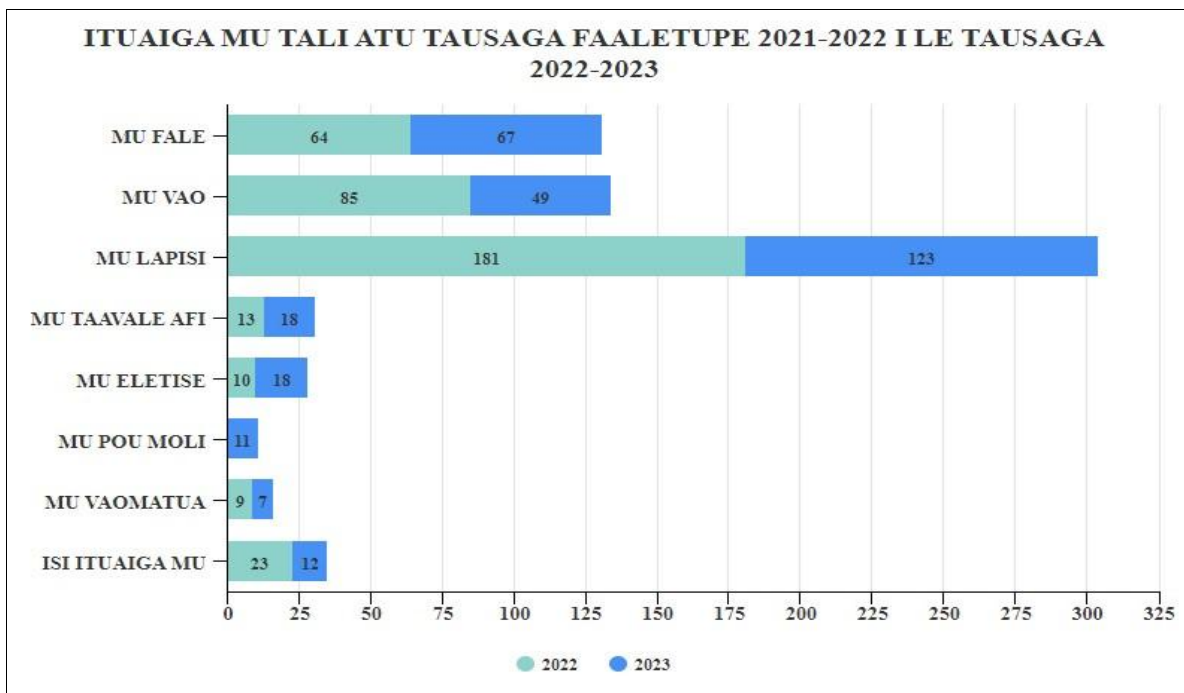
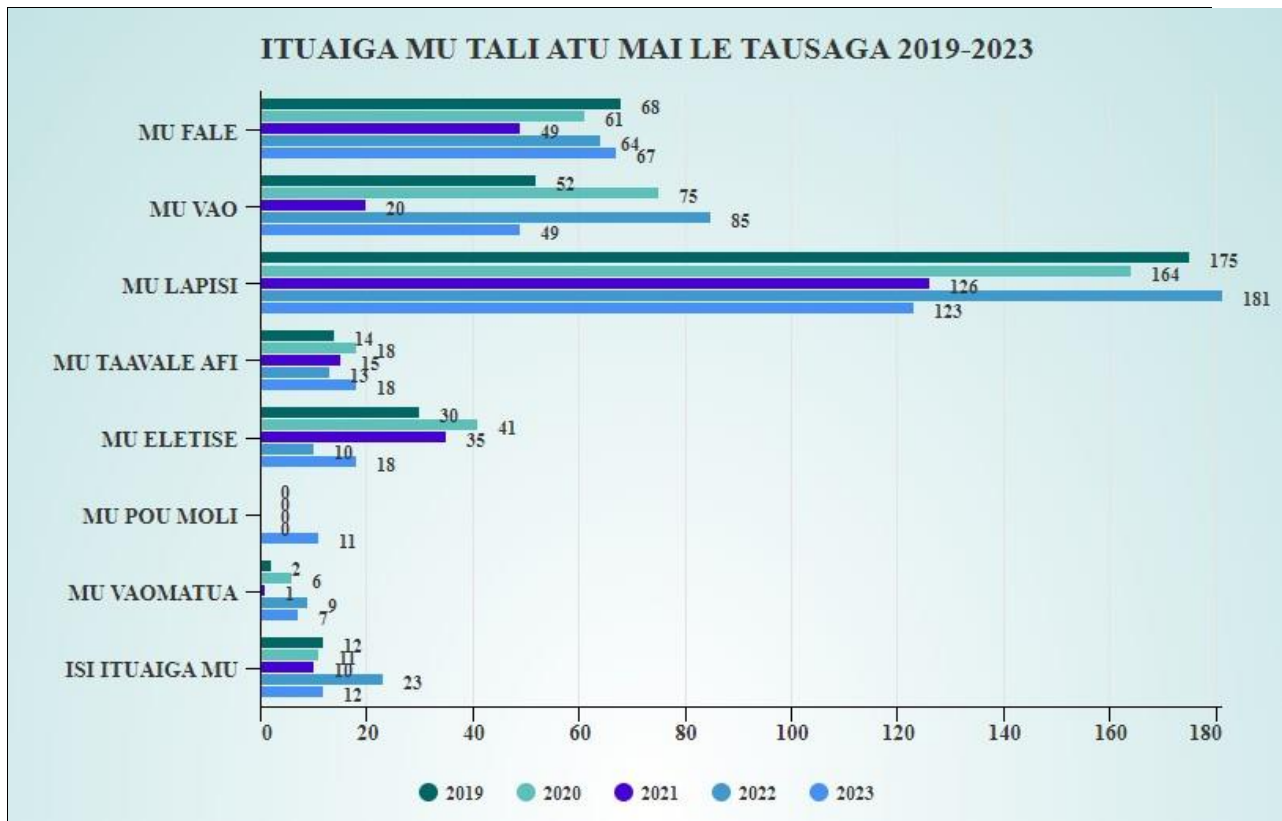

1.1 Vaega e Tineaia mu ma Tali atu I soo se Faalavelave Faafuase'i:

E 305 ni faalavelave tau mu na tali atu ai le Pulega mo le Tausaga Faaletupe 2022/2023. E tusa lea ma le 20.78% ua faaititia ai mai le 385 o le tausaga faaletupe ua mavae. O le pa'ù ai o le numera faamauina o le tali atu a le Pulega o lo o atagia mai i le faaititia o Mu Vao i le 42.35% pei ona faamauina mai le 85 o le tausaga ua mavae i le na'o le 49, faaititia Mu Lapisi i le 32.04% mai le 181 i le 123, Mu Vaomatua i le 22.22% mai le 9 i le na'o le 7 ma Isi faalavelave tau mu ua faamauina le maualalo e 47.83% mai le 23 i le 12. O le pa'ù maualalo o Mu Lapisi o lo o atagia ai le tulaga lelei o le faatuputupu laia o tomai ma le silafia o le mamalu o le atunuu e ala i polokalame faalauiloa a le Pulega ma ana Paaga masani.

O le tulaga maualuga o tali atu a le Pulega i faalavelave tau mu o lo o atagia mai i Mu Eletise pei ona siitia ai i le 80% mai le 10 o le tausaga ua mavae i le 18. O le Mu Pou eletise o se isi nei o tulaga tau mu sa tu'ufa'atasi ma Mu Eletise, ae ua vavae'eseina mai ma avea o se isi faaopoopoga o ituaiga mu ina ia mafai ona faamauina e le Pulega lona aafiaga i tausaga taitasi, ma e 11 ni Mu Pou eletise sa faamauina mo lenei tausaga. O Mu Fale ua faamauina le siitia feololo e 4.69% e tusa lea mai le 64 i le 67 o le tausaga nei. O lo o auilili atu i le siata o lo o i lalo le tali atu a le Pulega i Faalavelave tau Mu.

O le siata oi luga o lo o atagia ai le tulaga tutusa o faamaumauga o ituaiga mu eseese mai le lima (5) tausaga. O mu lapisi o lo o faatumauina i faamaumauga le tulaga maualuga o tali atu a le Pulega faapea foi ma mu eletise. O lo o faaauuina pea le galulue faatasi a le Pulega ma le Matagaluega o Punaoa Faa-le-natura ma le Siosiomaga ina ia siitia polokalame faalauiloa e ala i aafiaga o nei ituaiga mu i le siosiomaga. Ua laasia foi e le Pulega se isi tulaga e faamalosia ai le tuuititia o mu lapisi e ala i le fausia o faailoilo e faasaina ai ona toe susunuina lapisi ma o se tasi foi nei o vaega ua mae'a faailoina e le Pulega ina ia faatulafonoina i totonu o lana Tulafono toe Iloilo o lo o ua faagasolo nei.

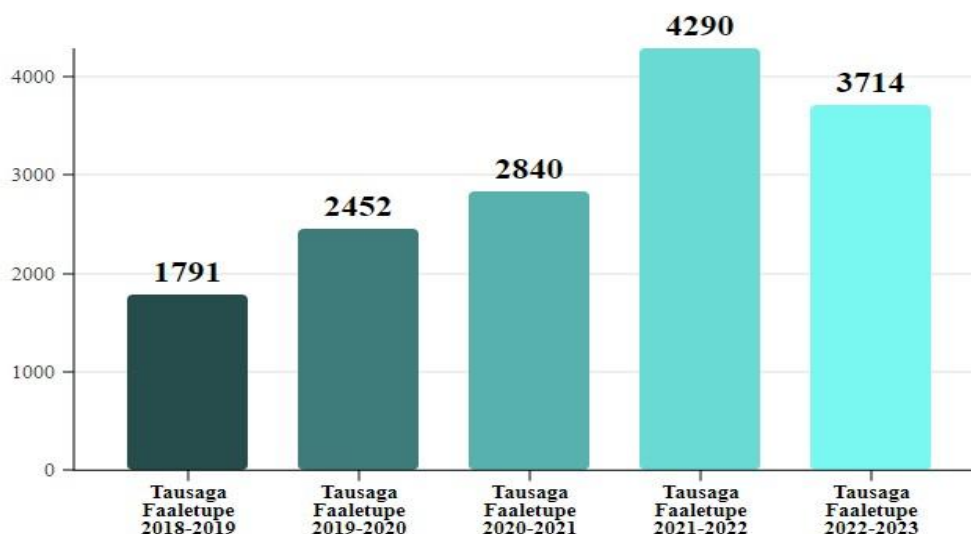
1.2 Vaega tau Taavale Ave Ma'i:

O lenei Vaega e nafa tasi lava mo Auaunaga tau Taavale Ave Ma'i ma o le Tausaga Faaletupe muamua nei ua fa'asopolia uma ai Ofisa i Apia, Faleata, Maota ma Asau. O le Tausaga Faaletupe ua tuana'i, sa na'o le Ofisa i Asau e le'i iai lenei auaunaga. Sa galulue punoua'i le Pulega ina ia sailia ni auala e oo ai lenei auaunaga ofo fua atu mo le mamalu o le atunuu o lo o alala i le Itu o Asau ma isi itumalo taulalata ane, sa faamanuiaina nei taumafaiga uma i le Tausaga Faaletupe nei. E ui i le utiuti o mea faigaluega, alagā'oa ma tagata faigaluega ae sa taumafai pea le Pulega e galulue faatasi ma ana Pa'aga faimeaalofa masani e pei o le Amapasa o Tagatanuu Iapani ma faamatuu mai ai ni taavale ave mai ua uma ona toe faatotogaina lelei ma ausia ai e le Pulega se tasi nei o ana miti mo Tausaga Faaletupe 2022-2023.

O le Vaega o Auaunaga Tau Taavale Ave Ma'i o lo o nafa ma le ofoina atu o fesoasoani muamua mo tagata mama'i faapea tagata lavevea i soo se faalavelave e tupu faafuase'i. O nisi o matafaioi a lenei vaega e tusa ai ma ni talosaga faapitoa e tau ala mai i le Pulega e ono manaomia ai le auaunaga o taavale ave mai ona tiute mo ni fonotaga tetele poo ni taaloga. E aofia foi i talosaga faapitoa ni gasegase e fia agai ese ma le agai atu i le Falemai pe a talafeagai ma iloiloga a le Pulega. O nei talosaga faapitoa mo le taavale ave ma'i e faamamafa lava i matua tausii poo ni gasegase ua tulaga faalētonu. O nei manaomiaga ua atagia ai le faatāua e le Pulega o soo se auala e ono tali atu ai i mana'oga o le atunuu faatasi ai ma le 'ausia o vaaiga mamao faapea sini 'autu i le faasaoina o se soifua ma meatotino i tausaga faaletupe taitasi. O le tali atu a le Pulega e ala i lenei auaunaga sa faamauiina le aofai e 3,714 ma ua faaitiitia i le 13.4% faatusa atu i le 4,290 o le tausaga ua mavae. O le tuu ititiia o aafiaga o le Koviti 19 ua mafai ai ona faaitiitia le mana'oga mo taavale ave ma'i. E ui i le pa'ū o galuega faatino a le Auaunaga tau Taavale ave Ma'i ae o lo o faaauau pea le maualuga o le tali atu a lenei auaunaga pe a faatusa atu i isi matafaioi a le Pulega o lo o ofo atu mo le mamalu o le atunu'u.

AUAUNAGA TAU TAAVALE AVE MAI TAUSAGA FAALETUPE 2019 I LE 2023

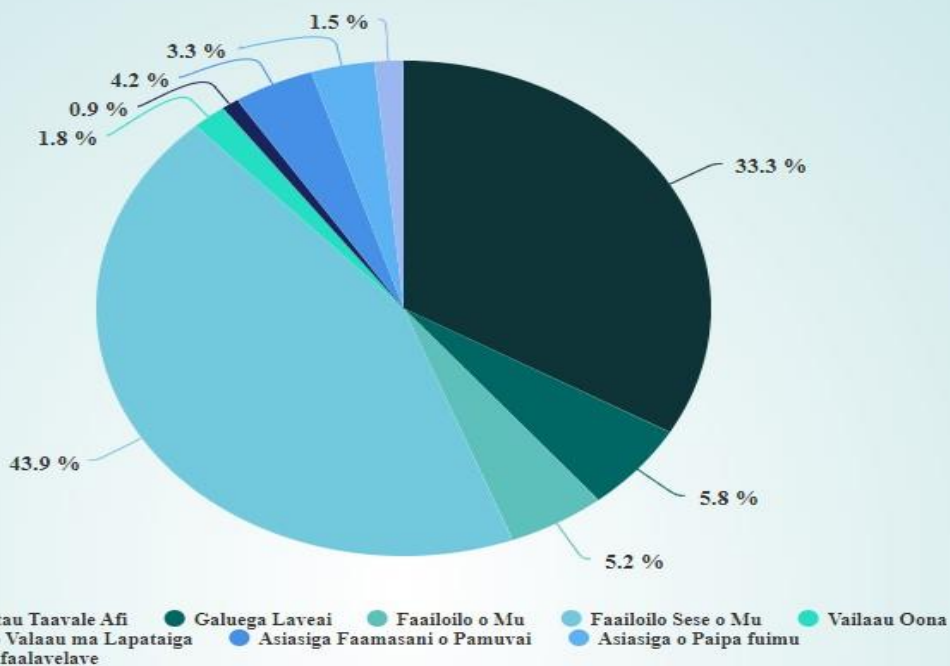
I le lima (5) tausaga talu ai o Auaunaga tau Taavale ave Ma'i a le Pulega o lo o matauina ai le siitia mai i tausaga taitasi sei vanaga ai le Tausaga Faaletupe nei ona o le tuutiitia o aafiaga o le Koviti 19 ma le Misela. O le siitia o faamaumauga tau tali atu a le taavale ave ma'i o lo o luitauina ai foi le Pulega ina ia lava meafaigaluega faapea le paketi i soo se taimi ina ia faaauau pea le lelei o le Auaunaga ofo atu mo le atunuu.

1.3 Isi Faalavelave Faafuase'i:

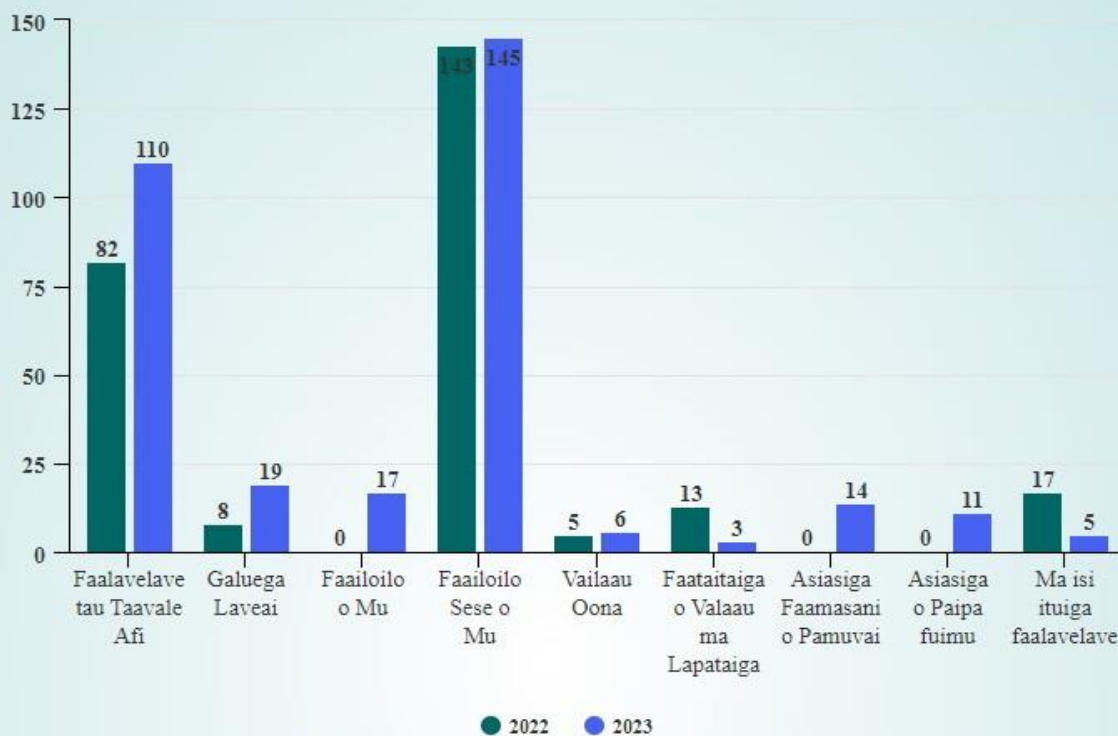
O "Isi Faalavelave Faafuasei" ua aofia ai nisi o faalavelave o lo o tali atu ai le Pulega e le'o mafai ona aofia i auaunaga tali atu pei ona mae'a ta'ua i luga. O le tali atu a le Pulega ua faamauina lona aofai e 330 mo lenei Tausaga Faaletupe ma ua matauina le tulaga siitia e tusa lea ma le 23.1% pe a faatusa atu i le 268 o le tausaga ua mavae. O le siata o lo o i lalo o lo o atagia atu ai le siitia mauuluga o Faailoilo Sese o mu e 145 faapea Faalavelave tau Taavale afi e 110.

**AOFAIGA O ISI FAALAVELAVE TUTUPU FAAFUASEI TAUSAGA
FAALETUPE 2022-2023**

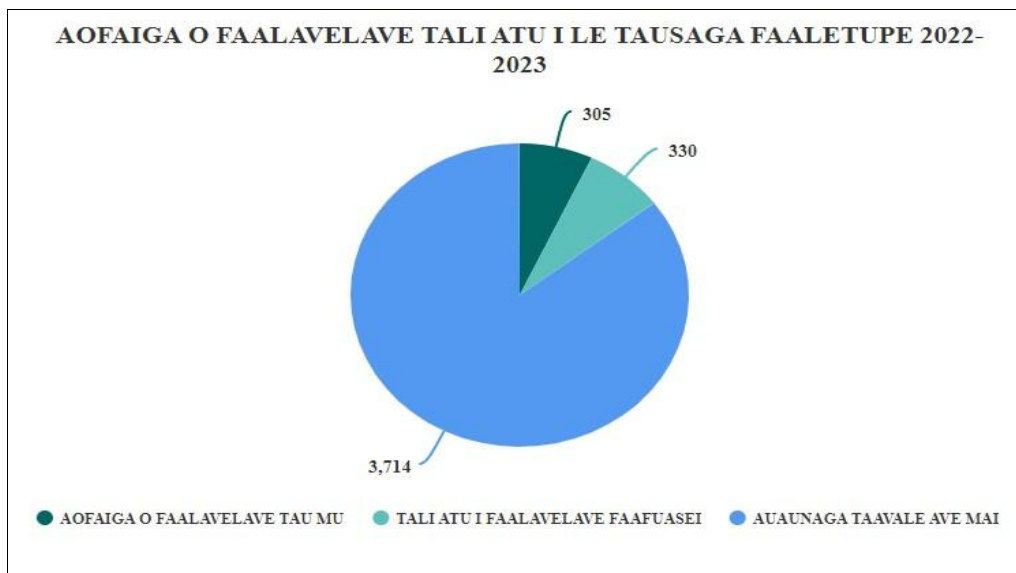
**AOFAIGA O ISI FAALAVELAVE TUTUPU FAAFUASEI TAUSAGA
FAALETUPE 2021-2022 I LE 2022-2023**

O lenei tausaga faaletupe ua matauina le tulaga lelei i le aoina ma le faamauina o faamatalaga i soo se valaau e manaomia ai auaunaga o lo o ofoina atu e le Pulega. O le tausaga nei foi ua ma'oti ai le tuueseeseina o faamaumauga o Faailoilo Sesē o mu faapea Faailoilo o mu. O faailoilo sesē o mu e ono mafua mai i asu o sikaleti poo ni asu mai masini faapa'u falaoa, ao

faailoilo mo se mu e mafua mai i le asu o se afi poo se asu e afua mai i se tulaga faaletonu tau eletise e ono faatuputupu laia ma ave ma mu. O le siata o i luga, o lo o atagia ai le faatinoina o Asiasiga mo Paipa Fuimu, Asiasiga Faamasani ma faataitaiga o Pamu Vai mo le tausaga faaletupe 2022-2023 ae le'i mafai ona faataunuaina mo le tausaga faaletupe 2021-2022. O nei gaoiga uma a le Pulega ina ia faaauauina ona faaleleia ana auaunaga ofoina atu mo tagata Samoa uma. O le tulaga siitia o tuufaatasiga o nei tali atu a le Pulega ona o le siitia o faatinoga taitasi sei vanaga ai "*Isi Faalavelave Tutupu*" ua faaitiitia i le 70.6%.

O le aofaiga atoa o tali atu a le Pulega e ala i le *Vaega o lo o Tali Atu i Mu ma Isi Faalavelave Tutupu Faafuasei* mo lenei Tausaga Faaletupe e 4,349 ma ua faaitiitia i le 12% pe a faatusa atu i le 4943 o le tausaga ua mavae. O lenei aofaiga e le'o aofia ai galuega faatino a le Vaega o Taavale Afi faapea le Vaega mo A'oa'oga Faa-Tinei Mu.

1.4 Vaega mo A'oa'oga Faa-Tinei Mu:

O lenei Vaega e nafa ma se tasi o auaunaga tāua a le Pulega e ala i le a'oa'oina o tomai ma agavaa faa-tinei mu faapea a'oa'oga faamanatu e patino lava mo tama ma teine tineimu. E nafa foi ma le mata'itūina o le malosi atoatoa ma le manava faatulagaina (Required Fitness Level) mo le faatinoina o galuega lavea'i e aofia ai le toatele o le aufaigaluega sei vagana le Vaega mo Auaunaga Lautele e lē faamalosiā. O galuega faatino ua mafai ona ausia e lenei Vaega e aofia ai;

- Ausia le faatinoina o A'oa'oga mo Vilaau Oona
- Ausia le faatinoina o A'oa'oga mo Galuega Laveai.

1.5 Vaega mo Taavale Afi:

O le *Vaega mo Taavale Afi* e nafa lea ma se tasi foi o auaunaga tāua a le Pulega e ala i le tausaga ma le faaleleia o Taavale Afi, Vaa Afi mo Galuega Laveai faapea mea faigaluega uma a le Pulega ina ia faatumauina le lelei i taimi e manaomia ai. E faatinoina siaki faale-kuata a lenei Vaega i Ofisa Tinei mu uma a le Pulega i Upolu faapea Savaii. E aofia ai foi le mata'itūina lelei o Taavale Afi uma a le Pulega e ala i resitala ma le faaleleia faaletulafono faatasi ai foi ma le iloiloina o le aufaigaluega ua agavaa lo latou faafoeina o taavale a le Pulega. O nisi o galuega faatino a lenei Vaega;

- Galuega Faaleleia o mea faigaluega i totonu o le Tausaga Faaletupe
- Galuega Faaleleia o Taavale Afi uma a le Pulega

2. VAEGA O SAOGALEMU, FA'ALAUILoa MA PUIPUIGA MAI MU

O le Vaega o Saogalemu, Fa'alauiloa ma Puipuiga Mai Mu, o lo'o maioio ana matafaioi i lalo o le Tulafono Autu a le Pulega 2007 I lona Vaega e 4. E tolu (3) ni vaega o lo'o fa'amautu i lalo o le fa'amalumaluga a lenei itutino e pei o le Vaega o le Tausisia ma le Usitaia o le Saogalemu, Vaega o Fa'alauiloa ma Puipuiga mai mu ma le Vaega o Feso'otaiga. O le Vaega o Feso'otaiga o loo aofia ai i lalo ma le Ofisa Tutotonu mo Valaau i Faalavelave Faafuasei (NECC) poo le 911.

2.1 Vaega o le Tausisia ma le Usitaia o le Saogalemu:

O le Vaega o Tausisia ma le Usitaia o le Saogalemu e tele o latou galuega fa'aauau e pei o le faamalositia o tulafono o galuega vevela ma le tali atu I galuega mo'omia a tagata lautele ma le fa'atinoina o le su'esu'eina o Mu o fale.

O le Vaega o Tausisia ma le Usitaia o le Saogalemu o lo'o galulue fa'atasi ma isi matagaluega a le Malo ina ia saogalemu ma tausisia tulafono mo Fale. O le galulue fai fa'atasi ma isi pa'aga e aofia ai le Komiti mo penisini ma suauu, Komiti tau apitaga mo turisi (STA), ma asiasiga o fale o le malo ma pisinisi tumaoti, Komiti o Saogalemu ma le soifua maloloina o tagata faigaluega (OSH), ma e ta'ita'ina e le Matagaluega O Pisinisi, Alamanuia ma Leipa (MCIL).

O isi Galuega Fa'aopopo:

O le vaega o le Tausisia ma le Usitaia o le Saogalemu o lo'o feagai ma le tapenaga o le Fonotaga o Fa'auluuluga o Malo o le Taupulega (CHOGM) I lalo ole so'a komiti e vaaia fale Apitaga (Accommodation). O isi auunaga mo le saogalemu o tagata lautele e aofia ai Maketi faapitoa i le Po (Night Market), Tapuaiga tuufaatasi mo le Toa Samoa i le Ipu o le Lalolagi, Taaloga Lakapi Iuni ma Koneseti faai'u o le Sisigafua i Mulinuu ma le Apia Paka.

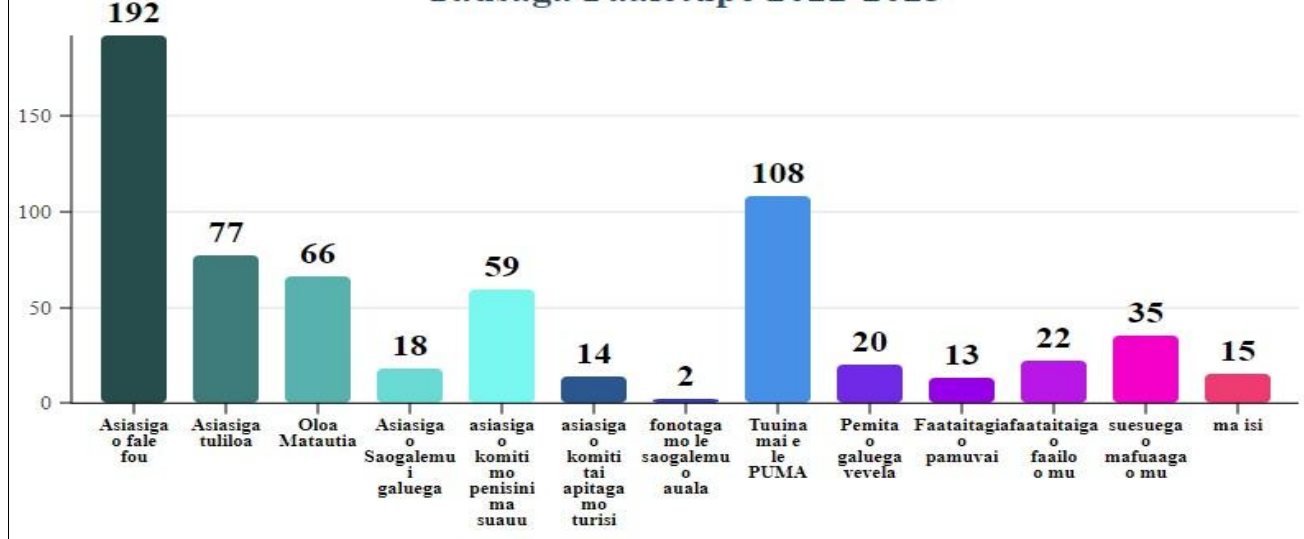
E sefulutolu (13) galuega eseese sa fuafuaina e le Vaega o le Tausisia ma le Usitaia o le Saogalemu o lo'o lisi atu i lalo. I le aotelega, e 641 galuega sa fa'atinoina mo le tausaga fa'aletupe 2022-2023 e le'o aofia ai galuega fa'aopopo o lo'o lisi atu i luga.

Vaega o le Tausisia ma le Usitaia o le Saogalemu 2022-2023

Piriota	Asiasiga o Fale fou	Asiasiga Tuliloa	Asiasiga o Oloa matautia	Asiasiga mo le Saogalemu I Galuega	Asiasiga Komiti o Penisini, Suauu	Asiasiga o Komiti o Fale Apitaga mo Turisi	Saogalemu I luga o Auala Tetele	Tuina mai e le PUMA	Pemita mo Galuega Vevela	Faataitaiga mo Pamuvai	Faataitaiga o Faailo	Suesuega o Mu	Ma Isi Asiasiga
IULAI	2	3	0	0	0	0	0	8	2	1	1	3	0
AUKUSO	10	2	2	0	0	0	0	7	1	1	2	6	0
SETEMA	10	2	0	0	2	1	0	3	0	1	2	8	0
OKETOPA	28	1	2	1	1	0	1	12	1	0	0	0	2
NOVEMA	10	3	2	0	2	0	1	11	0	0	1	2	4
TESEMA	10	3	1	0	1	0	0	3	3	0	1	0	2
IANUARI	15	4	0	0	1	0	0	8	3	2	1	3	0
FEPUARI	35	5	22	0	22	13	0	6	0	4	1	3	2
MATI	11	4	3	1	3	0	0	16	5	4	4	3	3
APERILA	14	29	32	0	22	0	0	8	3	0	1	2	1
ME	16	6	0	0	1	0	0	15	0	0	4	2	1
IUNI	31	15	2	16	4	0	0	11	2	0	4	3	0
AOFAI	192	77	66	18	59	14	2	108	20	13	22	35	15

Galuega Faatino Tau Tulafono Tausaga Faaletupe 2022-2023

2.1.1: Suesuega o Mafuaaga o Mu

O le su'esu'eina o mafua'aga o mu o fale o le isi lea matāfaoi taua e fa'atautaia e le Vaega o le Tausisia ma le Usitaia o le Saogalemu. E 35 ni suesuega o mu sa faatinoina mo le Tausaga Faaletupe 2022-2023.

2.2 Vaega mo Aoaoga, Faalauiloa ma Puipuiga mai Mu

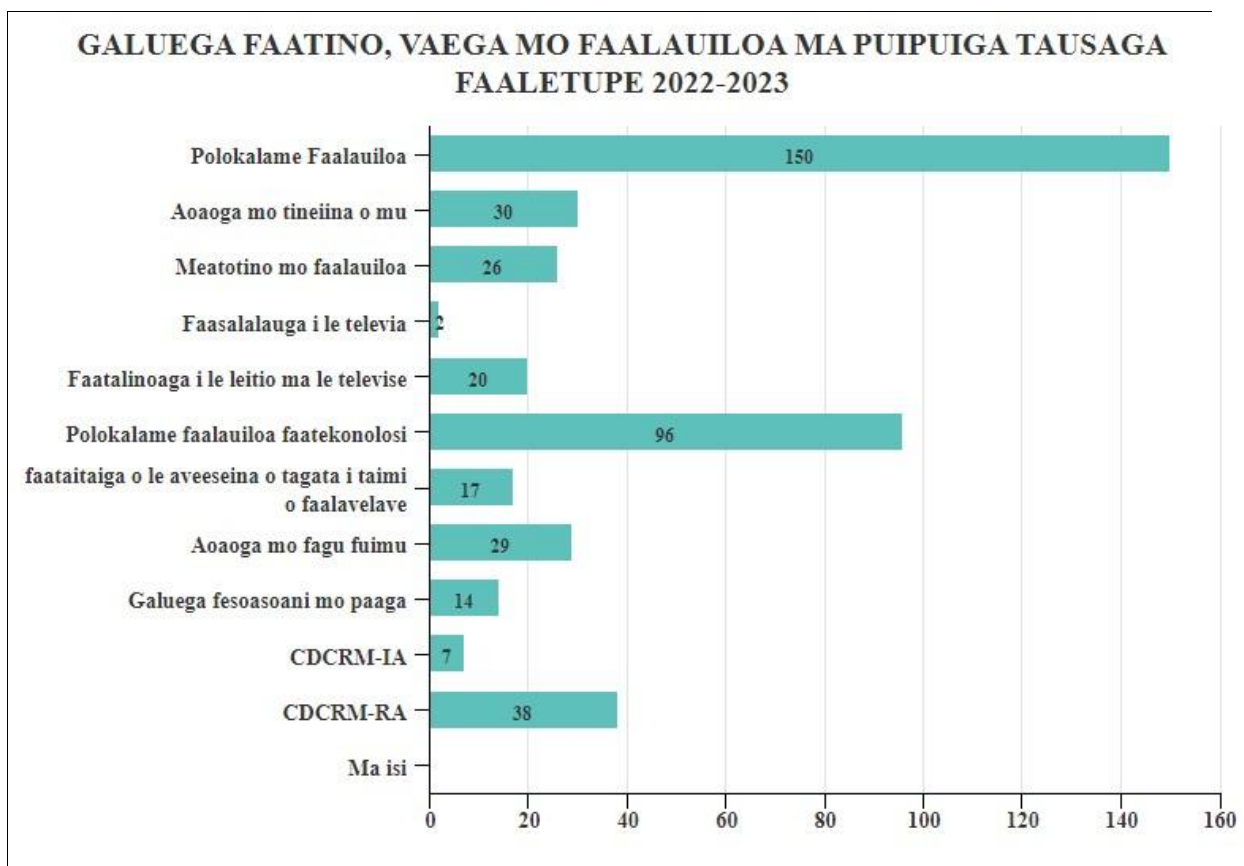
Na feagai le Vaega o Fa'alauiloa ma nisi o lu'itau ma fa'alavelave i a latou polokalame fa'alau'itele na fuafuaina ona o le tapunia o a'oga mo le lua (2) vaiaso mai lefa'ama'i o le Influenza B (FLU) ia Me 2023. E le'i mafai ai ona agai atu Polokalame Faalauiloa i Aoga sa fuafuaina e auai i tauvaga sa faatatau mo le aso faamanatu mo alii ma tamaitai Tineimu i le masina o Me 2023.

O le aofa'iga o polokalame fa'alauiloa a aoga na fa'amauina le si'itia i le 150% mai le 130% i le Tausaga Fa'aletupe talu ai. E ui i lu'itau na feagai ma le Vaega Fa'alauiloa ae sa fa'aaauu pea polokalame fa'alauiloa i totonu o nu'u ma afioaga.

E 436 galuega faatino sa faamauina mo le Vaega o Faalauiloa mo lenei Tausaga Faaletupe 2022-2023.

Vaega mo Aoaoga, Faalauiloa ma Puipuiga 2022-2023												
Piriota	Polokalame Faalauiloa	Aoaoga mo le Tineia o Mu	Meatotino mo Faalauiloa	Faalauiloa I uga o le TV	Faatanoaga Iuga o le Leitio ma le Televisi	Polokalame Faalauiloa Faatekonolosi	Faatinoga Tau aveeseina o tagata	Aoaoga mo le faaogaina o fagu fuimu	Lagolagosua mai Paaga masani	CDCRM-Taitaia e le Pulega	CDCRM-Lagolagosua le Pulega	Isi Aoaoga ma Faalauiloa
IULAI	0	1	1	0	0	3	2	1	2	0	0	1
AUKUSO	23	3	0	0	1	11	2	3	2	2	0	0
SETEMA	14	1	3	0	2	14	1	1	1	0	0	1
OKETOFA	31	2	0	0	0	4	3	2	3	0	31	1
NOVEMA	15	11	1	0	2	5	2	11	2	4	0	1
TESEMA	0	1	0	1	4	3	1	1	1	0	0	0
IANUARI	0	2	0	0	0	3	1	2	1	0	0	1
FEPUARI	26	1	6	0	1	7	3	1	1	1	0	1
MATI	17	4	3	0	0	9	1	4	0	0	2	0
APERILA	10	1	6	1	2	14	1	1	1	0	0	0
ME	4	2	3	0	5	17	0	1	0	0	3	1
IUNI	10	1	3	0	3	6	0	1	0	0	2	0
AOFAI	150	30	26	2	20	96	17	29	14	7	38	7

O le isi tulaga siitia mo le Vaega Fa'alauiloa ma Puipuiga o le faafaigaluegaina o sui fou e to'alua (2) ma ua o'o atu i le to'aono (6) le aofa'i o le aufaigaluega.

2.3 Vaega o Feso'otaiga

O le Vaega o Feso'otaiga o lo'o feagai ma le tausia o le auivi o fesootaiga fa'apea le fa'aaogaina o masini fa'aneionapo poo leitio (ERN), o alaleo ia e mafai ai ona fa'afeso'ota'i i vaega eseese o Samoa e fa'apitoa i taimi o fa'alavelave fa'afuase'i.

- Suiga ma Fa'aleleia o faailoilo mo taavale fuimu, 12 ERN ma le fa'aleleia o pou o feso'otaiga faatekonolosi mo Upolu ma Savaii.

- Fa'aleleia o fa'aילוilo mo mu
- Fa (4) aoga fa'amanatu mo tiute fai o Alii ma Tamaitai Tineimu.

2.3.1 Ofisa Tutotonu mo Valaa'u i Fa'alavelave Fa'afuasei

O le Ofisa Tutotonu mo Valaa'u i Fa'alavelave Fa'afuasei (NECC) o lo'o i lalo o le Vaega o Feso'ota'iga ma o se auaunaga e ofoina mo le 24 itula fitu (7) aso. O le matafaioi autu a le Ofisa Tutotonu mo Valaa'u i Fa'alavelave Fa'afuasei (NECC) o le tali uma lea o valaa'u i le laina fesoasoani 911 mo fa'alavelave fa'afuase'i.

AOFAIGA O VALAAU MO LE 911 2022-2023				
	SFESA	SPPCS	ISI	AOFAI
Kuata 1	873	235	15	1123
Kuata 2	874	277	22	1173
Kuata 3	939	197	10	1146
Kuata 4	1087	192	23	1302
AOFAI	3773	901	70	4744

I le fa'ai'uga o le tausaga fa'aletupe 2022-2023, e fa (4) a'oa'oga toe fa'amanatu mo le aufaigaluega a le Ofisa Tutotonu mo Valaa'u i Fa'alavelave Fa'afuasei (NECC) mo le fa'aleleia atili o tomai ma agavaa i le taliina o vala'au e aga'i mai i le 911.

ISI FAAMATALAGA MO LE VAEGA O SAOGALEMU, FAALAUILOA MA PUIPUIGA MAI MU

O lo'o i lalo nisi o fa'aopoopoga o galuega ua ausia ma fa'atinoina e le Vaega o Saogalemu, Faalauiloa ma Puipuiga mai Mu.

Matāti'a Faaopoopo:

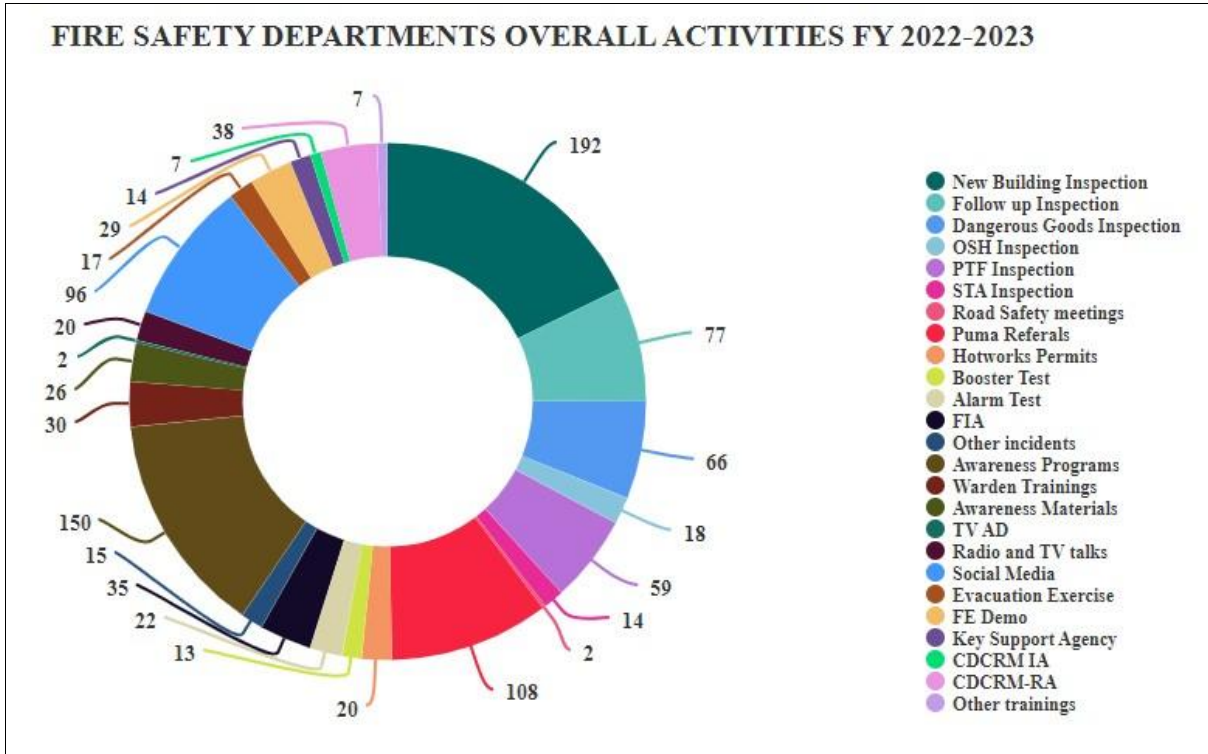
Faailoga o le Matagaluega e maoae le faatinoina o vaega faatatau i Malosiaga:

Na ala mai lenei faailoga i le Vaega o le Saogalemu e tusa ma tauvaga a Ofisa a le Malo i lalo o Faalapotopotoga o Malosiaga.

O le siata oi lalo o lo o ua aofai ai galuega faatino a le Vaega o le Saogalemu, Faalauiloa ma Puipuiga sa faatinoina i totonu o le Tausaga Faaletupe 2022-2023. O nei galuega uma e tusa ma le aofai e 1,377.

FIRE SAFETY DEPARTMENTS OVERALL ACTIVITIES FY 2022-2023

3. VAEGA O AUAUNAGA LAUTELE

O le Vaega o Auaunaga Lautele e aofia ai Vaega laiti e fa (4) e pei o le;

- Vaega o Punaoa Tau Tagata Faigaluega
- Vaega o Faamatalaga ma Tekonolosi
- Vaega o Tulafono ma Faigafaavae
- Vaega o Tupe

3.1 Vaega o Punaoa Tau Tagata Faigaluega

O leni Vaega o lo o nafa ma ni matafaioi se tele. O le faaauauina o le siitia o tagata faigaluega ma galuega faatino ua afua ai ona taliaina le faaopoopoga mo le avanoa Ofisa Sinia ma ua faamauina ai le aufaigaluega mo le Vaega o Punaoa Tau Tagata Faigaluega i le 5. Ua iai le talitonuga o leni avanoa fou o lea siitia ai le faatinoga o galuega mo le Pulega.

O nisi galuega faatino a leni Vaega o le tuuina atu lea o fautuaga e tusa ai ma taiala a le Pulega e faatatau i le aufaigaluega ma latou talosaga, vaaia ma le fuafua lelei o aso malolo faatulafonoina, tuufaatasia ma le faamaopopoina o taimi faigaluega mo aso totogi, faafou ma vaaia lelei faila o tagata faigaluega, talosagaina ma sailia a’oa’oga mo le aufaigaluega faapea laasaga uma o le faafaigaluegaina o tagata.

O le siata oi lalo o lo o auiliili atu ai numera o tagata faigaluega mo le Pulega. O leni tausaga faaletupe ua siitia ai le aofai o tagata faigaluega mai le 177 o le tausaga 2021-2022 i le 201 tausaga 2022-2023, tusa lea male 13.5% ua siitia ai.

FAATULAGAINA O LE AUFALUEGA I VAEGA TAITASI		
VAEGA	2023	2022
<i>Ofisa o le Komesina</i>	6	3
<i>Vaega o loo Tali Atu I Mu ma isi Faalavelave Faafuasei</i>	144	132
<i>Vaega o Saogalemu, Faalauiloa ma Puipuiga mai Mu</i>	28	24
<i>Vaega o Auaunaga Lautele</i>	23	18
<i>Aofaiga o Tagata Faigaluega</i>	201	177

FAATULAGAINA O LE AUFALUEGA I KENERA		
KENERA	2023	2022
Alii	151	145
Tamaitai	50	32
Aofaiga o Tagata Faigaluega i Kenera	201	177

O lo o tumau pea le maualuga o le numera o alii faigaluega mai le aofaiga atoa, ae o lo o ua matauina foi le siitia o le aofai o le itupa o tamaitai ile 56.2% pe a faatusa atu i le tausaga ua mavae. O lo o atagia mai i nei faamaumauga le amanaia o le sao o tamaitai e ala i avanoa tutusa i auaunaga ofo atu a le Pulega.

O se tasi o vaega faaopoopo e ese mai i le auaunaga a le Pulega o lana Vaega o Auaunaga Ofofua e Tali Atu i Faalavelave Tutupu Faafuasei (VERTs) ua faamauina le aofaiga e 50. O lenei vaega o lo o iai taiala mo le totogiina e pei ona mae'a pāsia e le Pulega i taimi e ono manaomia ai e le Ofisa Tutotonu mo Faalavelave Tutupu Faafuasei (NEOC).

3.1.1 A'oa'oga e Siitia ai Tomai ma Agavaa o le Auaunaga.

O le siata oi lalo o lo o auiliili atu ai a'oa'oga ma fonotaga sa auai atu ai nisi o le Pulega Faa-o-malo faapea foi totonu lava i Samoa.

A'O'A'OGA PUPUU MA FONOTAGA	ATUNUU	ASO	AOFAI O LE PULEGA NA AUAI
A'oa'oga Faatekonolosi	APTC- Samoa	Ianuari-23	2
A'oa'oga mo le aoina o Faamaumauga Faatekonolosi	APTC- Samoa	Iuni-23	2
A'oa'oga tau Tekonolosi a le Kamupani Digicel	Samoa	Me-23	1
A'oa'oga Faava-o-malo mo Tomai faapitoa mo ē e nafa ma aoaoga a le Pulega	APTC- Samoa	Me-Iuni-23	4
A'oa'oga mo le Saogalemu o Tekonolosi mo tagata lautele	Saina	Me-Iuni-24	3
Soifua Maloloina ma le Saogalemu I le Faatinoga o Galuega	APTC- Samoa	Mati - Aperila 2023	9
A'oa'oga mo le faafoeina o Mea-pueata I le vateatea (drone)	Samoa	Aperila-23	1
A'oa'oga mo Galega Laveai	Fiti	Mati-23	1
Koneferenisi a Pulega e Tali atu mo Faalavelave Faafuasei a le Pasefika (PIEMA) & Saogalemu o Fale (BSRP) .	Fiti	Mati-23	1
A'oa'oga tau Taitai mo Tagata Pasefika	Niu Sila	Fepuari 23-Me 23	1
A'oa'oga mo le Va-Tapuia o Tagata faigaluega	Samoa	Fepuari -23	20
Koneferenisi Faaletausaga a Pulega o Faalavelave Tutupu Faafuasei o le Pasefika.(PIEMA)	Fiti	Tesema-22	1
Koneferenisi mo Pulega Tineimu	Ausetalia	Aokuso-22	3

3.2 Vaega o Faamatalaga ma Tekonolosi

O leni Vaega o lo'o nafa ma le tausiga o masini mo so'o se fa'amatalaga tau tekonolosi e pei o le komepiuta feaveai, komepiuta i totonu o ofisa ma telefoni. E lē gata i lea, latou te faatinoina foi galuega mo le faapipiina o masini e resitala ai taimi amata ma taimi manava o le aufaigaluega. O se tasi foi nei o vaega sa taliaina le talosaga mo se avanoa Ofisa, ma ua siitia ai le aofai o le aufaigaluega i le toatolu (3).

O se laasaga lelei mo le Pulega e ala i galuega faatino a leni vaega le ausia ona toe faafou le Upega Tafailagi auā faamaumauga ma faalauiloa faaonapo nei.Fa'afouina o laisene mo imeli a le Pulega.

- Faapipiina o Laina Telefoni fou mo le Pulega atoa.
- Faatumauina pea le tausiga o faamaumauga faaleoleo a le Pulega i masina taitasi.
- Faapipiina o le polokalame fou mo totogi o tagata faigaluega.

3.3 Vaega o Tulafono ma Faigafa'avae

O le Vaega o Tulafono ma Faigafa'avae e nafa ma le atina'eina o faiga fa'avae i totonu o le Pulega. O leni tausaga fa'aletupe (FY) na fa'amaonia ai se avanoa fou fa'aopoopo mo se ofisa sinia mo leni vaega ma maua ai le aofa'i e to'afa (4) o le aufaigaluega.

O leni vaega o lo'o nafa ma le atina'eina o pepa o fuafuaga fa'ata'atia ma lipoti tetele mo le Pulega. O nisi o galuega sa mafai ona faatinoina ma faamauina e leni vaega e aofia ai; Iloiloina o le faatinoga ale Pulega I totonu o le ono (6) masina

- Lipoti tausaga fa'aletupe mo 22-23
- Siaki ma le Iloiloina atoa mo fa'amaumauga
- Fuafuaaga Fa'aletausaga 2023-2024
- Lipoti Fa'alekuata
- Iloiloga o fuafuaga fa'aletausaga 2021-2022

Ua mae'a ona tuufaatasia e lenei Vaega le Taiala mo le Vaega o Punaoa Tau Tagata Faigaluega ma ua tu'uina atu i le Komiti Fa'atonu ma le Matagaluega o Faalapotopotoga a le Malo (MPE) mo ni fautuaga. O le Taiala mo le Saogalemu ma le Soifua Maloloina i totonu o Fale Faigaluega ua toe tuuina atu i le Komiti o le Saogalemu a le Pulega mo le toe iloiloina.

O isi galuega fa'aopopo

- Faaauuina fesootaiga ma le Ofisa Amapasa a Iapani (GGP) mo le faatupeina o Poloketi a le Pulega. O lenei poloketi o le a maua ai e le Pulega moli fou mo galuega laveai, ta'avale fuimu toe faaleleia e fa (4) ma mea faigaluega fou mo galuega lavea'i ma fa'alavelave fa'afuase'i.
- O lenei vaega sa nafa ma le faa-polokalameina o le Tatala aloaia o le poloketi fa'atupeina e le Amapasa o Iapani (GGP) ia Setema 2022. O lenei poloketi e aofia ai le taliaina o le 2 va'a pa'u lavea'i fou, tolu (3) ta'avale ave ma'i ma le tasi (1) ta'avale fuimu ua mae'a ona toe faaleleia..
- Sa feagai foi lenei vaega ma le faatalatalanoaga ma le fa'agasologa o le fa'atauina o ofu fuimu faapitoa(140 PPE) ina ia mautinoa le saogalemu o ana tagata faigaluega.

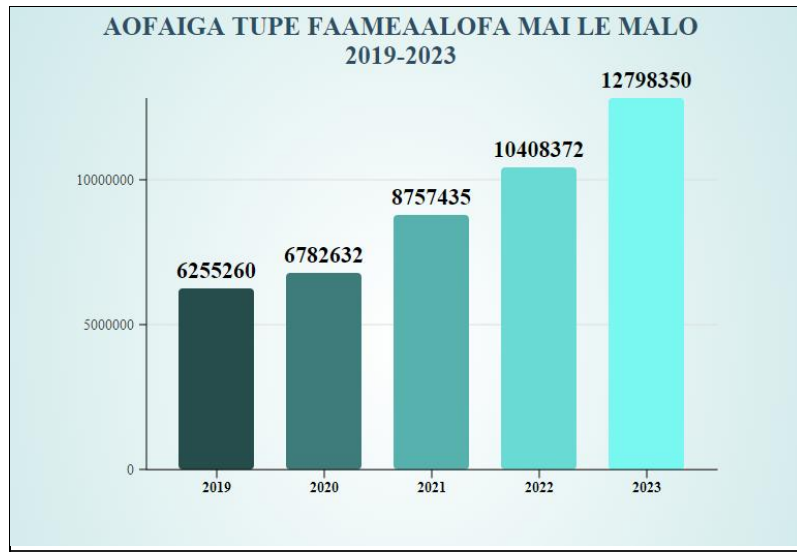
3.4 Vaega o Tupe

Ua faatuputupulai'a pea lenei vaega pe a faatusatusa i le Tausaga Faa-le-tupe 2021/2022 ina ua siitia ile sefulu le aufaigaluega e aofia ai le ofisa ile vaega fai-totogi ma le vaega o loo nafa ma le tausia ma vaaia vaega fia faaleleia o meatotino a le Pulega. Ua talafeagai lenei faaiuga ona o le faatuputupulai'a pea le aofa'i ole aufaigaluega aemaise o meatotino fia faalelei'a a le Pulega. O lenei vaega e patino tonu iai le vaaia ma le faagaioiga lelei o mea tau tupe a le Pulega e tusa ai ma taiala tau tupe a le Malo. O le vaega tau tupe e nafa ma le tuufaatasia ma le faamaonia o le Paketi faaletausaga a le Pulega ma tuuina atu i le Matagaluega o Tupe a le Malo aemaise ai foi lana tiute faifaipea ile faagaioioiga o le totogi o le aufaigaluega I le lua vaiaso ma e aofia ai ovataimi, totogi faaopopo, alauni ile tali atu i faalavelave faafuase'i ma isi. O lenei foi vaega e faasino tonu iai faamaumauga ma le vaaia lelei o meatotino uma a le Pulega e aofia ai fale, taavale faapitoa ma taavale masani, masini ma meafaigaluega faapitoa, meafale faapea polokalame komepiuta a le Pulega. O loo faaauau pea galuega faailo a lenei vaega i mea tau tupe i isi vaega o le auunaga a le Pulega ina ia faamalosi pea le usita'ia o ta'iala tau tupe a le Malo i ana galuega faatino o aso uma aemaise tulaga o fefa'atauaiga o meatotino a le Pulega.

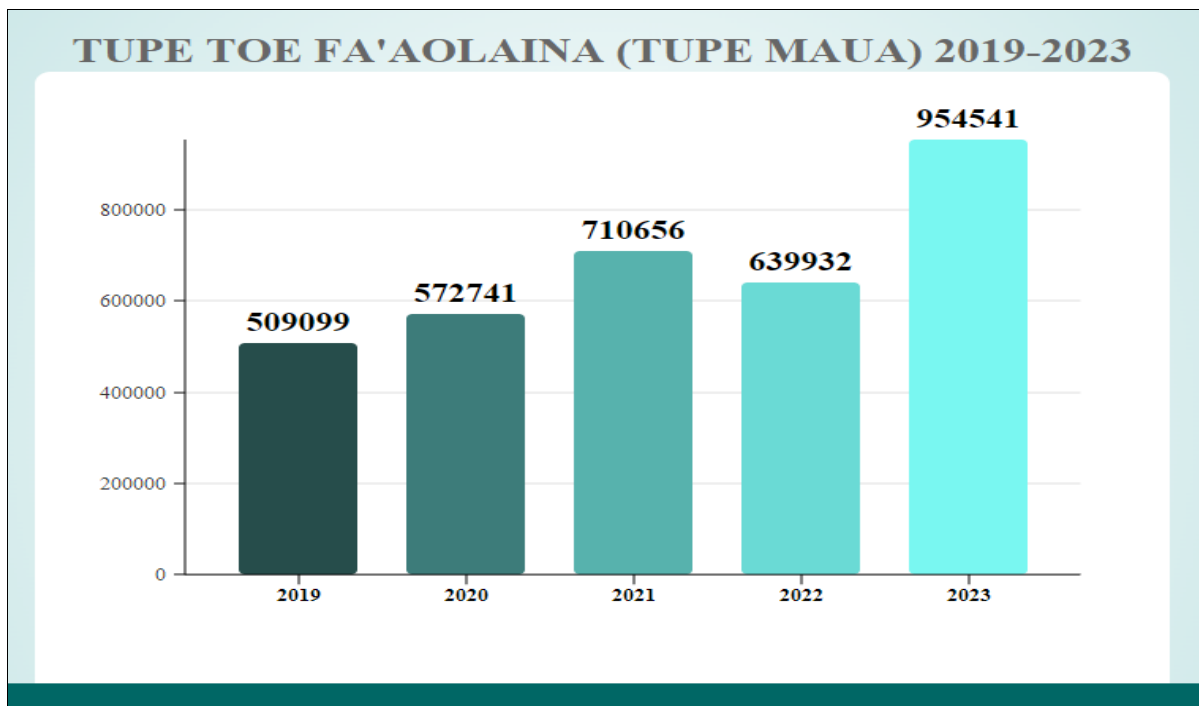
4. AOTELEGA O TULAGA TAU TUPE MA LONA FAATULAGAINA

Tupe Fa'ameaalofa mai le Malo

E \$12.7miliona le aofaiga ole paketi na faamatuuina mai e le Malo o Samoa mo le Pulega o Tineimu ma Faalavelave Tutupu Faafusei mo lenei tausaga, ma ua faamauina ai lona faaopoopoga e \$2.3miliona tusa ma le 23% faatusatusa atu i le paketi na faamatuuina mai ile tausaga ua mavae e \$10.4miliona.

Tupe Maua/ Tupe toe Fa'aolaina

VAEGA	TUPE AOINA 2023	PAKETI FUAFUAINA 2023	ESEESEGA	TUPE AOINA 2022
Auaunaga Tineimu male Tali atu i Faalavelave Tutupu Faafuasei <i>Tali atu i Mu</i>	15,328.00	10,000.00	5,328.00	214,767.00
Saogalemu, Faalauiloa ma Puipuiga <i>Faataitaiga mo le Saogalemu ma Galuega Faata'ita'i e Faatino</i>	9,631.00	7,078.00	2,553.00	22,004.00
Saogalemu, Faalauiloa ma Puipuiga <i>Pemita mo Fale</i>	63,641.00	87,580.00	- 23,939.00	28,628.00
Saogalemu, Faalauiloa ma Puipuiga <i>Inisiua mo Mu</i>	174,719.00	100,000.00	74,719.00	147,892.00
Saogalemu, Faalauiloa ma Puipuiga <i>Saofaga mai le ACC</i>	200,000.00	200,000.00	-	200,000.00
Auaunaga Lautele <i>Tului mai Tupe Teu-Faavaitaimi & Isi Tupe Maua</i>	491,222.00	-	491,222.00	26,641.00

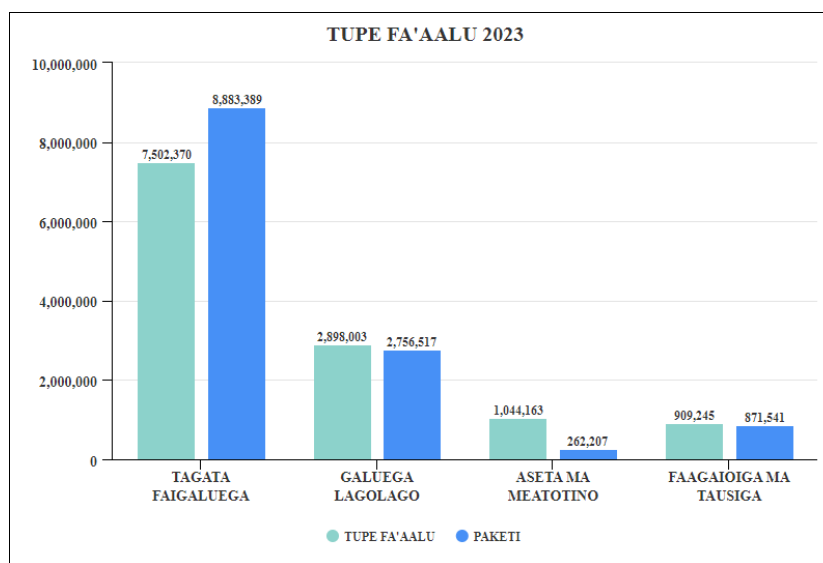
E SAT\$954,541 le aofaiga o Tupe Toe Faaolaina poo Tupe Maua sa aoina e le Pulega i totonu o le Tausaga Faa-le-tupe 2022/2023 ma e 49% ua siitia ai poo le \$314,609 faatusatusa atu i le Tausaga Faa-le-tupe 2021/2022. Ua faamauina le siitia maualuga o tupe maua na aoina ele Pulega ma ua ausia ai ana matati'a sa fuafua faatusatusa i le paketi sa taliaina i totonu ole Tausaga Faa-le-tupe 2022/2023 e ala i le faamalosia ma le mulumulitaia o taiala ma faiga faavae mo le aoina lea o pemita o fale, pemita o galuega vevela, faailoilo sese, tuuina atu o aoaoga ma polokalame faalauiloa mo le saogalemu, aoina ole 1% lafoga mai kamupani inisiua aemaise ole tuuina atu o tau mo lipoti o soo se mu. O tupe maua sa aoina e le Pulega na ausia uma matati'a i totonu o le Tausaga Faa-le-tupe 2022/2023 sei vagana ai pemita o fale e le'i mafai ona ausia. E \$200,000 le aofaiga o saofaga sa aoina ma faamauina mai le Faalapotopotoga o Taii mo Faalavelave Tutupu Faafuasei.

O le aotelega, sa ausia e le Pulega ona aoina mai tupe maua mai ana tupe teu-faavaitaimi i le UTOS i totonu o le Tausaga Faa-le-tupe 2022/2023 e tusa ma le \$73,000, o tului mai teugatupe i faletupe ma isi tupe maua mai auaunaga sa faatinoina ele Pulega, o le a fesoasoani tele lea e faatino ai ana galuega fuafua mo le lumanai I le fausiaina o ofisa tineimu i Faleolo, Falealili, Salelologa, Sagone i Savaii male ofisa autu fou i Faleata.

O le a tulimata'i e le Pulega se faiga e sili atu i le Tausaga Faa-le-tupe fou 2023/2024 ina ia mautinoa o loo maualuga le aoina o tupe maua e fesoasoani mo ana atinae fuafuaina.

Tupe Faa'alu

Vaevaega o Tupe Fa'aalu	Tupe Fa'aalu 2023	Paketi 2023	Eseesega	Tupe Fa'aalu 2022
Tagata Faigaluega	7,502,370.00	8,883,389.00	1,381,019.00	6,988,682.00
Faagaioiga ma Tausiga	2,898,003.00	2,756,517.00	- 141,486.00	1,925,925.00
Aseta ma Meatotino	1,044,163.00	262,207.00	- 781,956.00	603,322.92
Galuega Lagolago	909,245.00	871,541.00	- 37,704.00	929,853.00
Galuega Faatino mole Malo - Lafoga	235,606.00	269,012.00	33,406.00	235,606.00
AOFAIGA	12,589,387.00	13,042,666.00	453,279.00	10,683,388.92
Toese : Vaega Tupe Maua	954,541.00	244,316.00	- 710,225.00	639,932.00
AOFAIGA	11,634,846.00	12,798,350.00	1,163,504.00	10,043,456.92

Sa maitauina le tausia lelei o tupe fa'aalu mo tagata faigaluega ma galuega faatino mo le Malo mo le Tausaga Faa-le-tupe 2022/2023, ma ose Tausaga Faa-le-tupe muamua leni ua lē ausia ai e le Pulega le paketi sa fuafuaina mo Tagata Faigaluega ona e leai ni faalavelave tetele sa tutupu. O le faamoemoe autu, sa le'i mafai ona faa'aoga paketi sa fuafuaina mo galuega e tali atu i taimi o faalavelave e tutupu faafuasei aemaise o alauni mo latou o loo ofo fuaina mai e tautua mo le Pulega.

Ua mautinoa lava le faatuputupulaia o le auaunaga a le Pulega e ala i manaoga ma talosaga eseese mai le mamalu o le atunuu e pei ona faaalua i le siata ua saunia. O loo lelei le faagasologa o taiala ma faiga-faavae mo le mata'ituina lelei o totogi e tuuina atu mo alauni ma ovataimi.

Ua faamauina le siitia o tupe fa'aalu a le Pulega mo tau o le Faagaioiga ma Tausiga, tau o Aseta ma Meatotina aemaise o Galuega Lagolago nai lo le paketi sa fuafuaina. E mafua mai i le manaomia tele o auunaga faaopopo mai le mamalu o le atunuu sa tuuina atu e le Pulega. O le toe faalateleina ole itu i sisifo o le ofisa autu i Apia ma galuega toe faaleleia mo ofisa i Faleata. Ua matauina foi le faatuputupulaia o tupe faaalu mo le faatauina o Aseta ma Meatotino aua le faaleleia atili o fale ma ofisa mo le aufaigaluega fou, faatauina o taavale fou e tolu (3) mo ofisa i Savaii, o meafaigaluega, masini komepiuta ma meafale.

5. SUIGA O FUAFUAGA AUTASI

O lo o faaauauina pea le faatinoina o galuega faata'atitia i totonu o Fuafuaga 'Autasi a le Pulega pei ona toe tasi le Tausaga Faaletupe ona faamae'aina lea. O le Tausaga Faaletupe 2022-2023 ma faatinoga a Vaega tai tasi a le Pulega o le a auiliili atu i siata oi lalo.

AOFAIGA ATOA O VAEGA UMA TAUSAGA FAALETUPE 2022-2023							
SINI MAOA'E LONA AUSIA		SINI SA 'AUSIA		AUSIA NA'O SE VAEGA		LÉ 'AUSIA	
#	%	#	%	#	%	#	%
27	8.31	203	62.46	50	15.38	45	13.85

OFISA O LE KOMESINA TAUSAGA FAALETUPE 2022-2023							
SINI MAOA'E LONA AUSIA		SINI SA 'AUSIA		AUSIA NA'O SE VAEGA		LÉ 'AUSIA	
#	%	#	%	#	%	#	%
0	0	33	64.71	16	31.37	2	3.92

VAEGA E TALI ATU I MU MA FAALAVELAVE TUTUPU FAAFUASEI 2022-2023							
SINI MAOA'E LONA AUSIA		SINI SA 'AUSIA		AUSIA NA'O SE VAEGA		LÉ 'AUSIA	
#	%	#	%	#	%	#	%
12	11.43	55	52.38	22	20.95	16	15.24

VAEGA O LE SAOGALEMU, FAALAULOA MA PUIPUIGA MAI MU 2022-2023							
SINI MAOA'E LONA AUSIA		SINI SA 'AUSIA		AUSIA NA'O SE VAEGA		LÉ 'AUSIA	
#	%	#	%	#	%	#	%
15	24.19	40	64.52	5	8.06	2	3.23

VAEGA O AUAUNAGA LAUTELE 2022-2023							
SINI MAOA'E LONA AUSIA		SINI SA 'AUSIA		AUSIA NA'O SE VAEGA		LÉ 'AUSIA	
#	%	#	%	#	%	#	%
0	0	75	70.09	7	6.54	25	23.36

O faamaauga mai siata oi luga e faailoa mai ai le silia ma le afa o galuega faatino a le Pulega ua mafai ona 'ausia tusa lea ma le 62.46% ma sini maoa'e ona 'ausia e tusa lea ma le 8.31%. E atagia mai le tuufatasiga o nei faamaauga le aofai atoa e 70.77% ua mafai e le Pulega ona faatinoina ma 'ausia e ui i le tele o lu'itau ma faigata o le savaliga faaletausaga. O le maualuga o galuega 'ausia o le a 'una'ia ai le Pulega ina ia mafai ona 'ausia nisi o sini sa le'i mafai ona ausia mo le isi tausaga faaletupe o lumanai.

6. ASETA MO POLOKETI

O nisi o poloketi ma aseta mo leni Tausaga Faa-le-Tupe o loo lisi atu i lalo:

- Sa faamaeaina lelei se tasi o galuega i Faleata mo le fausia lea o sima e tuu uma iai taavale e tali atu i faalavelave e tutupu faafuasei mo le tausiga faalekuata o loo faatinoina e le Vaega o Inisinia.
- Fausiaina o le ofisa fou o le Komesina e foia ai le itiiti o le avanoa e faaoga ai le potu mo ana fonotaga faatulagaina e aofia ai ma fonotaga faalemasina a le Pulega.
- O le faatauina o le polokalame fou ma masini mo le faatinoina o totogi ua maea lelei le faapiiina, faatulaga mea uma aemaise o le tuuina atu o aoaoga mo le aufaigaluega. O le faamoemoe o leni polokalame fou, o le faafaigofie ona faatino galuega totogi a le Pulega aemaise o le mata'ituina o le aufaigaluega ina ia faamaoni le auai i aso ma taimi faigaluega aemaise ole sa'o o faamaauga mo le totogiina.
- E tolu (3) taavale fou sa faatauina mo le Pulega i totonu o le tausaga faa-le-tupe 2022/2023. E lua (2) taavale ua saunia ma tapena lelei e avea ma taavale e tali atu i faalavelave mu laiti mo Asau ma Maota, ae tasi (1) le taavale mo le vaega o auaunaga lautele e sui tulaga ile FESA 22. O aseta ma meatotino e aofia ai le faatauina o leitio feavea'i mo fesootaiga, iva (9) seti komepiuta fou ma le lua (2) komepiuta feaveai mo le aufaigaluega fou ua faafaigaluegaina. O le tele o nei aseta ma meatotino sa faatau e faaoga ai tupe faaagaga a le Pulega e pei ona faamaonia ma taliaina e le Komiti Faafoe.

7. LUITAU MO LE LUMANAI

- ❖ O le faatupeina o galuega faatino a le Pulega e faalagolago i vaega tupe faamatuu mai e le Malo i tausaga taitasi e tusa ai ma Auaunaga ofo atu mo le atunuu. O se luitau faaaauu pea lea a le Pulega ina ia tumau le faasoasoina lelei o ana tupe maua. I
- ❖ O le tasi o luitau tele o loo feagai ma le Pulega o le pu moomoo o avanoa e faatino ai galuega a le aufaigaluega ona ua faatupulaia le manaomiaga o le Auaunaga o loo

ofoina atu e le Pulega. E faaauau pea galuega sailiili a le Pulega mo le fausia o se Ofisa Tutotonu ina ia mafai ona foia lenei luitau.

- ❖ O le isi luitau tele o loo feagai ma le Pulega o le faaogaina lea o Taavale fuimu ua silia ma le 10 tausaga faapea ma meafaigaluega faapitoa mo le ofoina atu o le auaunaga. Ua taliaina e le Pulega nei fesoasoani ofo fua mai a le Ofisa Amapasa o Iapani (GGP) ae leo mafai ai e le Pulega ona foia lenei luitau ona o le taugata o le tausiga ma le toe faaleleia o nei mea faigaluega.

8. VAAI MAMAO MO LE ISI TAUSAGA FAALETUPE

O le tausaga faaletupe o loma nei, o le tausaga mulimuli lea mo le Fuafuaga Autasi o lea e taula'i ai le vaai a le Pulega i le lumanai mo le faataunuaina ma le faamaeaina o poloketi ma galuega o loo lisiina i lana Fuafuaga Autasi 2021-2024. O isi gaioiga o lo'o fa'auau pea ma e mana'omia ona fa'amae'aina;

- ❖ Faatulagaina o Vaega Taitasi (FA). Na malilie le Komiti Fa'atonu e maua se faufautua lona lua e toe iloilo le lipoti muamua mo le Faatulagaina o Vaega Taitasi (FA) ona o le lē taliaina e le afaigaluega o fautuaga. O lenei galuega o lo'o fa'auau pea ma ua fuafua e fa'amae'aina i le tausaga fou 2023-2024.
- ❖ O le Iloiloga o Tulafono ose faiga umi ma o lo'o fa'auau pea ona galulue le Pulega ma le Ofisa o le Loia Sili mo le fa'amae'aina a'o le'i fa'ai'uina le Fuafuaga Autasi o le Tausaga Faaletupe 2023-2024.
- ❖ O le fausiaina o le Ofisa Tineimu i Faleolo. O lenei galuega e tele ni fa'afitauli na fetai'a'i ma le Pulega ma o lo'o galulue le Pulega i le fa'agaioia o galuega mo lenei poloketi. Ua mae'a tofia foi le alii Pule e nafa ma le vaaia o Poloketi a le Pulega ma ua iai le talitonuga e ono ausia le faataunuaina o lenei poloketi ao le'i mae'a le Fuafuaga Autasi a le Pulega 2021-2024.

O isi vaaiga a le Pulega i le lumanai e aofia ai le fausia o nisi Ofisa Tineimu e pei ona talosagaina e itumalo. O le tasi Ofisa Tineimu o lo'o fuafuaina e fausia mo le itumalo o Falealili. O le a faia su'esu'ega po'o se sailiiliga mo le isi Tausaga Fa'aletupe e fuafua ai le alualu i luma o nei atinae mo le Pulega..

O le isi fuafuaga a le Pulega e aofia ai le toe faataatia o le Fuafuaga 'Autasi fou mo le tausaga 2024-2028.

E ui i lu'itau o lenei tausaga o lo'o galulue pea le Pulega mo le fa'amalieina o le auaunaga mo tagata Samoa. O le galuega ma taumafaiga e lē na'o le Pulega o Tineimu ma Fa'alavelave Tutupu Fa'afuasei a Samoa (SFESA) ae o le galulue fa'atasi i le va o le Pulega ma ana paaga o lo'o foai ma fesoasoani mai.

Mo lenei tausaga faaletupe 2022-2023, ou te momoli atu le faamalo ma le faafetai I le lagolago faifaipea mai a tatou paaga e pei o le Matagaluega o Leoleo a Samoa, Falepuipui ma Toefuataina (SPPCS), Pulega o le Suavai a Samoa (SWA), Faalapotopotoga o le Malosiaga Tau-Eletise (EPC) mo fesoasoani i le tali atu i faalavelave faafuasei. Ou te fia fa'afetaia fo'i le APTC mo le saunia o aoaoga mo le afaigaluega a le Pulega o Tineimu ma Fa'alavelave Tutupu Fa'afuasei (SFESA). O le fa'afetai fa'apitoa e tu'uina atu i pa'aga foa'i e pei o le Ofisa

mo Tau'i o Faalavelave Faafuasei (ACC), Ofisa o le Amapasa a Iapani ma isi i le latou lagolago faifaipea i le Pulega. E faafetaia foi le lagolagosua a le Komiti Faatonu e ala i le fesoasoani i atinae a le Pulega mo leni Tausaga Faaletupe. Ae le gata i lea, e faapitoa se faafetai mo le auaigaluega a le SFESA mo la latou auaunaga lē faalogologotiga, lototele ma le faaogaina o agavaa e faaauau ai galuega tau'ave i aso taitasi. E talitonu le faamoemoe o lea tapena foi le Pulega nei mo fuafuaga taula'i o le tausaga faaletupe o loo lumanai. Ia tumau le malamalama o le Alii ia te outou uma ma faamanuia a outou taumafaiga.

Faafetai tele.

Ma le faaaloalo lava,

Tanuvasa Oloapu Petone Mauga
KOMESINA

PULEGA O TINEIMU MA FAALAVELAVE TUTUPU FAAFUASEI A SAMOA

FAAMATALAGA TAU TUPE

30 IUNI 2022

PULEGA O TINEI MU MA FAALAVELAVE TUTUPU FAAFUASEI I SAMOA
FAAMATALAGA TAU TUPE
MO LE TAUSAGA FAALETUPE FAAIUINA, 30 IUNI 2023

FAASINO TUSI	Itulau
1. Faamaoniga mai Faatonu	3
2. Lipoti a le Suetusi	4 - 5
3. Faamatalaga o Tupe Faavae, Aseta ma Noataga	6
4. Faamatalaga o Tupe Maua ma Tupe Fa'aalu	7
5. Faamatalaga mo le Faagaoioiga o Tupe	8
6. Faamatalaga o Tulaga Tau Tupe	9
7. Faamatalaga o loo Fausia ai se Vaega Taua ole Faamatalaga o Tupe	10 - 14

FAAMAONIGA MAI LE KOMITI FAATONU

PULEGA O TINEIMU MA FAALAVELAVE TUTUPU FAAFUASEI I SAMOA
FAAMAONIAGA MAI LE KOMITI FAATONU
MO LE TAUSAGA FAALETUPE FAAIUINA, 30 IUNI 2023

Ua matou faamaonia nei faamatalaga tautupe mo le Pulega o Tineimu ma Faalavelave Tutupu Faafuasei i Samoa mo le tausaga faa-le-tupe faaiiuna 30 Iuni 2023 e aofia ai le faamatalaga o tupe faavae, aseta ma noataga, faamatalaga o tupe maua ma tupe fa'aalu, faamatalaga i suiga o tupe faavae ma faamatalaga auililili o le faaogaina o tupe e faapea:

- a) O loo aumai ai se faamatalaga tau tupe e tonu ma talafeagai mo le Pulega;
- e) Sa faatinoina uma e tusa ai ma aiaiga mo ripoti o tala tau tupe faavaomalo faapea ma;
- i) Aiaiga o le Tulafono o le Faatautaiga o Tupe a Faalapotopotoga ale Malo o Samoa o loo aiaia ai le faatulagaina ma totoga o tala o le tupe e pei ona faia lea e tusa ai ma le Tulafono o Auaunaga ma Galuega fai a Faalapotopotoga ale Malo 2001 faapea ai le Tulafono a le Pulega o Tineimu ma Faalavelave Tutupu Faafuasei i Samoa 2007.

E le o iai foi se tulaga matou te iloa pe mautinoa e ono aafia ai le moni ma le faamaoni o nei Tala o le Tupe e pei ona folasia.

Ua matou ioeina le tuuina atu o nei Tala o le Tupe e fai ma sui o Faatonu o le Komiti Faafuasei a le Pulega o Tineimu ma Faalavelave Tutupu Faafuasei i Samoa.

Sainia:
25 / 10 / 2023

TAITAIFONO

Pulega o Tineimu ma Faalavelave Tutupu Faafuasei i Samoa
Apia, Samoa

Sainia:
25 / 10 / 2023

FAATONU

Pulega o Tineimu ma Faalavelave Tutupu Faafuasei i Samoa
Apia, Samoa

Itulau3

LIPOTI A LE OFISA SUETUSI

Telephone: 27751
Fax: 24167
Email: info@audit.gov.ws
Website: www.audit.gov.ws

*Please address all correspondences
to the Controller and Auditor General*

P.O Box 13
APIA, SAMOA

AUDIT OFFICE

LIPOTI A LE OFISA SUETUSI

MO FONO A FA'ATONU – PULEGA O GALUEGA TINEI MU MA FA'ALAVELAVE TUTUPU FA'AFUASE'I A SAMOA

Manatu Fa'asuetusi

Ua mae'a ona matou su'eina fa'amatalaga tautupe o lo'o fa'apipi'i fa'atasi atu a le Pulega o Galuega Tinei Mu ma Fa'alavelave Tutupu Fa'afuase'i a Samoa, e aofia ai le Fa'amatalaga o Tau Tupe e pei ona iai i le aso 30 Iuni 2023, ma fa'amatalaga o Tupe maua ma tupe fa'aalu, fa'amatalaga o fesuaiga o tupe fa'avae ma fa'aagaga, ma fa'amatalaga o tupe fetafea'i, mo le tausaga e pei ona faai'uina i le aso 30 Iuni 2023, fa'atasi ai ma le oototoga o tu'utu'uga iloga fa'atausi tusi ma fa'amatalaga fa'aopoopo. O Suetusi Aloaia Fa'alauaitale, BDO, na fesoasoani i lenei su'ega o tusi. Sa ta'ita'ia lenei galuega ua fa'ai'uina i lenei manatu po'o le lipoti fa'asuetusi tutaotasi e Hanalei Betham.

I lo matou manatu, ua tu'uina mai e fa'amatalaga tau tupe se va'aiga e tonu ma talafeagai le tulaga tau tupe a le Pulega o Galuega Tinei Mu ma Fa'alavelave Tutupu Fa'afuase'i a Samoa, e pei ona iai i le aso 30 Iuni 2023, ma ana fa'atinoga fa'aletupe, suiga i tupe fa'avae ma ana tupe fetafea'i mo le tausaga na fa'ai'uina ai e tusa ai ma Aiaiga Faava-o-Malo i le Fa'alauiloaina o Lipoti Fa'aletupe.

Isi Fa'amatalaga

O Fa'atonu e gafa ma isi fa'amatalaga. O isi fa'amatalaga e aofia ai fa'amatalaga o lo'o aofia i totonu o le lipoti a le fa'atonu ae lē o aofia ai fa'amatalaga tau tupe ma le lipoti a le matou su'etusi i luga. O le matou manatu i fa'amatalaga tau tupe e le aofia ai isi fa'amatalaga ma matou te le fa'aalia so'o se fa'ai'uga fa'amautinoaga i luga.

Fa'avae ole Manatu Fa'asuetusi

Sa fa'atino la matou su'ega e tusa ai ma Aiaiga Fa'a-Su'etusi Fa'ava-o-Malo. O la matou matafaioi i lalo o nei aiaiga o loo fa'amanino atili atu i le vaega o Matafaioi Faasuetusi mo le su'ega o Fa'amatalaga Tau Tupe i lenei lipoti. E tutaotasi le Su'etusi mai le Pulega o Galuega Tinei Mu ma Fa'alavelave Tutupu Fa'afuase'i a Samoa e tusa ai ma Aiaiga Fa'ava-o-malo Faa-Tausi Tusi e manaomia lo matou tautu i manaoga amiotonu talafetaui e faatatau i le auunaga Faa-Su'etusi i totonu o Samoa. Ua matou fa'amalieina uma tulaga moomia o Aiaiga Fa'ava-o-malo e pei ona taua i luga. Ua matou talitonu e faapea o mau Faa-Suetusi na matou maua ua lava ma fetau i tu'uina mai ai se fa'avae mo lo matou manatu Faa-Suetusi.

O le Matafaioi a le Fono a Fa'atonu ma le Pulega Mo Fa'amatalaga Tau Tupe

O le Fono a Fa'atonu ma le Pulega, e ia te i latou le matafaioi mo le saunia ma le tu'uina aloaia mai o nei fa'amatalaga Tau Tupe ina ia tusa ai ma Aiaiga Fa'ava-o-malo i le Fa'alauiloaina o Fa'amatalaga Tau Tupe. O lenei matafaioi e aofia ai le fuafuaina, le fa'atinoina, ma le fa'aauuina o pulega fa'alotoifale talafeagai, le filifilia ma le fa'aaogaina o faiga fa'avae Fa'atausi Tusi ua talafetaui ma le saunia ma le tu'uina aloaia mai o Fa'amatalaga Tau Tupe e fa'apea ua sa'oloto mai sēsē matuia, e fa'aono mafua mai le sasi po'o amio pi'opi'o.

I le saunia o fa'amatalaga Tau Tupe, e tatau ile Fono Fa'atonu ona fa'amautino le mafai ai e le Pulega o Galuega Tinei Mu ma Fa'alavelave Tutupu Fa'afuase'i a Samoa le fa'auuina o ana galuega ma fa'agaioiga fa'ale-tupe ma fa'ailoa ile tulaga e tatau ai mataupu e a'afia ai le lumana'i fa'aauu ma fa'aaogā ai le talitonuga maumaututu i lenei lumana'i fa'aauu sei vagana ai ua ta'atia se fa'amoemoe ole Fono Fa'atonu ma le Pulega e tapunia le Pulega o Galuega Tinei Mu ma Fa'alavelave Tutupu Fa'afuase'i a Samoa ma taofia uma ana galuega po'o le leai foi o se isi fa'amoemoe ma'utinoaga e toe fa'auu ai.

O le Fono a Fa'atonu ma le Pulega, e gafa ma le mata'itūina o le sologa lelei o fa'amatalaga tau tupe a le Pulega o Galuega Tinei Mu ma Fa'alavelave Tutupu Fa'afuase'i a Samoa.

Matafaioi a le Suetusi

O le sini autū o le su'ega o tusi, o le fa'aalia lea o se manatu i luga o Fa'amatalaga Tau Tupe e ala i lipoti e aofia ai ma le manatu Fa'a-Su'etusi e fa'avae i luga o mau talafeagai e tusa ai ma aofaiga ma folasaga i totonu o nei fa'amatalaga, e aofia ai foi ma le auililiina o fa'afitauli mai fa'amatalaga sese matuiā, pe afua mai i amio pi'opi'o po'o le sasi. O a matou mau e mau ai se fa'amaoniga talafeagai peita'i e lē mafai ona mau se ma'utinoaga atoatoa pe maua uma ni sese poo ni sasi o iai i Fa'amatalaga Tau Tupe tusa lava pe fa'atinoina se su'ega e tusa ai ma Aiaiga Faa-Suetusi Fa'ava-o-Malo. E mafai ona iai ni fa'amatalaga sese e afua mai i amio pi'opi'o po'o le sasi ma e mafai ona matuiā lona a'afiaga i le aotelega atoa, ma e ono a'afia ai fuafuaga i mataupu tau tupe a i latou o le a fa'aaogaina Fa'amatalaga Tau Tupe ma fa'avae mo nei fuafuaga.

Itulau 4

AUDIT OFFICE

Please address all correspondences
to the Controller and Auditor General

E tusa ai ma Aiaiga Faa-Su'etusi Fa'ava-o-Malo, e fa'atino la matou su'ega i le tulaga maualuga ma le tomai faapitoo. E fa'apea foi ona matou:

- Faailoa ma auillili ni lamatiaga o fa'afitauli mai fa'amatalaga sese matuiā o Fa'amatalaga Tau Tupe, pe afua mai i ni amio pi'opi'o po'o le sasi, fausia ma fa'atino gaoioiga e tali atu i nei lamatiaga, ma fa'amauiina mau Fa'a-Su'etusi e atoatoa ma talafeagai mo fa'avae o le manatu Fa'a-Su'etusi. O le lamatiaga o le lē maua o fa'afitauli mai fa'amatalaga sese matuiā e afua mai i amio pi'opi'o e ogaoga atu nai loo tulaga sasi, ona o amio pi'opi'o e aofia ai fefinauaiga, pepelo, ave ese ma le iloa, fa'amatalaga sese, poo le soloia o puipuiga fa'alotoifale.
- Silafia puipuiga fa'alotoifale e talafeagai i le su'ega mo le fausia o gaoioiga talafeagai i ia tulaga ae lē mo le fa'amoemoe e fa'aalia se manatu i le lelei o puipuiga fa'alotoifale.
- Iloilo le tulaga talafeagai o faiga fa'avae fa'atausi Tusi sa fa'aaogaina ma le talafetaui o fua fa'ataui Fa'atausi Tusi ma fa'amatalaga feso'otai a le fono a Fa'atonu ma le Pulega.
- Fa'amautu le talafeagai o le fa'aaogaina e le Fono a Fa'atonu ma le Pulega o le fa'avae Fa'a-Tausi Tusi o le gafatia o le fa'aaauu o le auaunaga a le Pulega ma fa'avae i mau Fa'a-Suetusi sa tuuina mai, poo iai se lē mautonu i tulaga ma aiaiga e fa'atatau i le mafai ona fa'aaauu le auaunaga a le Pulega i le lumanai. Afai ae fa'amautu o loo iai se tulaga lē mautinoa, e mo'omia le fa'aailoa i le matou lipoti Fa'a-Su'etusi o fa'amatalaga feso'otai i Fa'amatalaga Tau Tupe pe o le lē atoatoa o ia fa'amatalaga e ono suia ai le manatu Fa'a-Su'etusi. O le matou manatu e fa'avae mai i mau sa matou maua mai i le matou su'ega e faapau mai i le aso o le matou lipoti. Ae peitai, e ono iai ni mataupu i le lumanai e aafia ai le gafatia o le fa'aaauu o le auaunaga a le Pulega ma ono fa'amuta ai ana galuega fa'atino.
- Iloilo le fa'ata'atiaga, folasaga ma le anotusi o Fa'amatalaga Tau Tupe e aafia ai fa'amatalaga fa'aopoopo poo fa'aailoa ai fefa'atauaiga ma gaoioiga i se tulaga talafeagai.

E matou te feso'otai ma le Fono a Fa'atonu ma le Pulega e fa'atatau i le fa'atinoina o le matou su'ega ma sailiiliga taua e aofia ai fa'aletonu matuia i puipuiga fa'alotoifale e alia'e mai i le matou su'ega.

Manatu I Luga o isi Aiaiga Fa'a-le-tulafono

I lo matou manatu, o fa'amatalaga tau tupe sa saunia ma tusia lelei ina ia tu'uina mai ai fa'amatalaga e tusa ai ma Aiaiga ma fa'amatalaga mo'omia e le:

- Tulafono o Fa'alapotopotoga o Samoa a le Malo (Fa'atinoga o Galuega ma le Mafai ona Tali Atu) 2001 ma le
- Tulafono o Pulega o Tupe a le Malo 2001 (ma ona teuteuga).

Sa fa'amae'a la matou galuega i le aso 19 Oketopa 2023 ma o lo matou manatu Fa'a-Su'etusi o lo'o fa'avae mai i lea aso.

Apia, Samoa
27 Oketopa 2023

Vaofusi Terence Su'a
SUI PULE MA SUETUSI SILI

FAAMATALAGA O TUPE FAAVAE, ASETA MA NOATAGA

PULEGA O TINEI MU MA FAALAVELAVE TUTUPU FAAFUASEI I SAMOA
FAAMATALAGA O TUPE FAAVAE, ASETA MA NOATAGA
MO LE TAUSAGA FAALETUPE FAAIUIINA, 30 IUNI 2023

	Faamatalaga	2023 \$	2022 \$
Aseta o le Taimi Nei			
Tinoitupe ma faatusatusaga o tupe	3	3,937,443	4,161,526
Tupe teu faavaitaimi	4	3,652,144	582,766
Aitalafu Tau Fefaatauaiga ma isi aitalafu toe totogi mai	5	1,612,935	1,638,851
Aofaiga o aseta o le taimi nei		9,202,521	6,383,143
Aseta e Tuai ona Faailii i Tupe:			
Meatotino, masini ma meafaigaluega	6	4,694,102	4,556,576
Aofaiga o aseta e tuai ona faailii i tupe		4,694,102	4,556,576
Aofaiga o aseta		13,896,623	10,939,719
TUPE FAAVAE MAI TUPE MAUA MA AITALAFU			
Tupe Faavae mai Tupe Maua			
Tupe fa'aagaga o le toe fuafuaina o tau o aseta		899,484	899,484
Saofaga tau tupe a le Malo	7	1,149,523	1,149,523
Vaega tupe Faaputuputu		9,369,990	6,481,677
Aofaiga o tupe faavae mai tupe maua		11,418,997	8,530,684
Aitalafu o lo o iai le Taimi nei			
Aitalafu tau Fefaatauaiga ma isi Aitalafu toe totogi atu	8	409,721	282,748
Alauni mo faamanuiaga o tagata faigaluega	9	236,023	235,093
Aofaiga aitalafu o lo o iai ile taimi nei		645,743	517,841
Aitalafu e Tuai ona Totogi mai			
Tupe maua tauave mo meatotino tumau	11	1,831,882	1,891,193
Aofaiga o aitalafu e tuai ona totogi mai		1,831,882	1,891,193
Aofaiga o aitalafu		2,477,626	2,409,034
Aofaiga o tupe faavae mai tupe maua ma aitalafu		13,896,623	10,939,719

Fai ma Sui o le Komiti Faatonu:

Taitaifono

Faatonu

Itulau 6

FAAMATALAGA O TUPE MAUA MA TUPE FA'AALU

PULEGA O TINEI MU MA FAALAVELAVE TUTUPU FAAFUASEI I SAMOA
FAAMATALAGA O TUPE MAUA MA TUPE FA'AALU
MO LE TAUSAGA FAALETUPE FAAIUINA, 30 IUNI 2023

	Faamatalaga	2023 \$	2022 \$
TUPE MAUA			
Tupe faameaalofa mai le Malo o Samoa	10	12,798,350	10,408,372
Faaititia o tupe maua tauave	11	445,040	513,588
Lafoga o Inisiua o Mu	12	174,719	147,892
Ata ma Pemita mo Fale		63,641	28,628
Aoaoga o Tagata Ofisa Tineimu		9,631	22,004
Tufatufaga tau tupe mai tupe teu faavaitaimi		73,013	26,641
Isi Tupe Maua	13	433,537	214,767
Lafoga mai le Ofisa o Tau'i o Faalavelave Faa'uasei (ACC)	14	200,000	200,000
Aofaiga o Tupe Maua		14,197,930	11,561,892
TUPE FA'AALU			
Totogi mo le sueina o tusi		19,926	17,883
Faaititia o aseta tumau	6	909,245	929,853
Tupe fa'aalu i Taavale	15	632,224	548,348
Totogi o tagata faigaluega	16	7,424,918	6,892,729
Isi tupe fa'aalu mo galuega faatino	17	2,245,853	1,359,694
Totogi mo le Komiti Faatonu	18	77,452	95,953
Aofaiga Tupe Faaalu		11,309,617	9,844,460
Tupe Faasili		2,888,313	1,717,432

Itulau 7

FAAMATALAGA MO LE FAAGAOIOIGA O TUPE

PULEGA O TINEI MU MA FAALAVELAVE TUTUPU FAAFUASEI I SAMOA
FAAMATALAGA MO LE FAAGAOIOIGA O TUPE
MO LE TAUSAGA FAALETUPE FAAIUINA, 30 IUNI 2023

	(TOE FAAMAUINA)		Tupe Faaagaga o le Toe Fuafuaina o Tau o Aseta	Aofaiga
	Saofaga a le Malo	Vaegatupe Faatupulaia		
	\$	\$	\$	\$
2022				
Paleni i le aso 01 Iulai 2021	1,149,523	4,764,245	899,484	6,813,252
<i>Faaopoopoga:</i>				
Tupe faasili	-	1,717,432	-	1,717,432
Paleni I le aso 30 Iuni 2022	<u>1,149,523</u>	<u>6,481,677</u>	<u>899,484</u>	<u>8,530,684</u>
2022				
Paleni I le aso 01 Iulai 2022	1,149,523	6,481,677	899,484	8,530,684
<i>Faaopoopoga:</i>				
Tupe faasili	-	2,888,313	-	2,888,313
Paleni I le aso 30 Iuni 2023	<u>1,149,523</u>	<u>9,369,990</u>	<u>899,484</u>	<u>11,418,997</u>

Itulau 8

FAAMATALAGA TULAGA TAU TUPE

PULEGA O TINEI MU MA FAALAVELAVE TUTUPU FAAFUASEI I SAMOA
FAAMATALAGA O TULAGA TAU TUPE
MO LE TAUSAGA FAALETUPE FAAIUINA, 30 IUNI 2023

FAAOPOPOGA (FAAITIITIGA) I TINOITUPE MA FAATUSATUSAGA AOFAI O TINOITUPE	2023 \$	2022 \$
TUPE FESOLOAI MAI/I GAOIOIGA TAU FAAFOEGA		
Tinoitupe mai le Malo (Vaegatupe I le tala o le Tupe)	12,798,350	10,408,372
Tinoitupe mai Kamupani Inisia	165,432	138,660
Tinoitupe mai Tagata o Faaogaina le Auaunaga	343,594	665,004
Tinoitupe totogi atu i tagata o tuuina atu le auaunaga ma tagata faigaluega	(14,654,120)	(10,668,576)
Tupe Maua Faaiu Fesoloai Mai/(faagasolo atu) mai gaoioiga tau faafoega	(1,346,744)	543,460
TUPE FESOLOAI MAI/(AGAI) GAOIOIGA O TUPE TEU FAAFAIGALUEGA		
Tupe mai faatauina atu o meatotino, masini ma meafaigaluega	(1,044,163)	(437,926)
Tului mai teugatupe-teufaavaitemi	2,166,824	1,127,967
Tupe Maua Faaiu Fesoloai atu i gaoioiga o tupe teu faaigaluega	1,122,661	690,041
Faaopopoga o Tupe Faaiu i Tinoitupe mai Faatusatusaga o aofai o tinoitupe	(224,083)	1,233,501
Tinoitupe ma Faatusatusaga o Aofai o Tinoitupe ile amataga	4,161,526	2,928,025
Tinoitupe ma Faatusatusaga o Aofai o Tinoitupe i le faaiuga o le tausaga	3,937,443	4,161,526
Tuuina atu:		
Tupe Laiti	168	447
Teugatupe ile faletupe	1,770,450	3,033,112
Teugatupe teu faavaitemi	2,166,824	1,127,967
	3,937,443	4,161,526

FAAMATALAGA O LO'O FAUSIA AI SE VAEGA TAUA O LE FAAMATALAGA O TUPE

PULEGA O TINEI MU MA FAALAVELAVE TUTUPU FAAFUASEI I SAMOA
FAAMATALAGA MO LE FAAGAOIOIGA O TUPE
MO LE TAUSAGA FAALETUPE FAAIUINA, 30 IUNI 2023

1 FAAMATALAGA LAUTELE

O le Pulega o Tinei Mu ma Faalavelave Tutupu Faafuasei i Samoa na faavaeina ia Iulai 2006. I lea taimi sa faagaoioia e avea o se vaega o le Matagaluega o Leoleo ma Falepuipui mo le lua tausaga seia oo atu i le aso 30 Iuni 2008. O le aso 1 Iulai 2008, na tutoatasi ai le Pulega ma faagaoioia ana lava galuega seia vagana le faiga o totogi o le afaigaluega lea sa faagaoioia ma mataituina e le Matagaluega o Tupe.

O ana galuega tauave atu ua faatulagaina mai i totonu o le Fuaiupu 4 o le Tulafono o Galuega Tinei Mu ma Faalavelave Tutupu Faafuasei 2007, lea o lo o aiaia ai le tineia o mu ma auaunaga tau le puipuiga i le aoao o le Malo Tutoatasi o Samoa. Soo se isi lava galuega tauave ua faaee atu i le Pulega o lenei Tulafono po o lalo o lenei Tulafono po o soo se isi lava Tulafono pei ona faatonuina e le Minisita.

2 OTOOTOGA O FAIGA FAAVAE TAUA FAATAUSITUSI

Ua faatulagaina atu i lalo se oototoga o faiga faavae taua faatausitusi ua faaogaina e le Pulega e saunia ai o faamatalaga tau tupe.

a) Faamatalaga o le Tausisia

O faamatalaga tau tupe e saunia e tusa ai ma tulaga faataatitia Faava o Malo mo le Lipotia o Faamatalaga o Tala o Tupe (IFRS), ua faaogaina e le Komiti Faatino o tulaga faataatitia faava o malo I le tausiga o tusi (IASB)

e) Faavae e saunia ai

Ua saunia faamatalaga o tala o tupe e faia i luga o uluai tau vagana ai fale ua toe faatulaga ona tau.

i) Galueaina ma le tauaaina o tupe mai atunuu i fafo

O faamatalaga o tala o tupe tuuina atu i Tala Samoa (SAT\$), lea o lo o avea ma tupe o gaoioiga a le Pulega ma tau aoga uma tuuina atu i Tala Samoa o lo o ua faapea ona faatauina i le Tala.

o) Faatusatusaga o fuainumera

O faamatalaga tau tupe e saunia mole 12 masina ile maea ai ole pirioti 30 Iuni 2020. O le faatusatusaga o fuainumera mai le isi tausaga ile tausaga nei e mafai ona fetuunai pe a mautinoa lelei.

u) Aiaiga mo aitalafu leaga ma aitalafu faaletonu

Ua iloiloina o le mafai ona aoina o aitalafu tau fefaatauaiga ma isi aitalafu toe totogina mai i luga o se faiga e faaauu pea. Ua faatuina o se aiaiga mo so o se aitalafu faaletonu e faavae i luga o se iloiloga lautele o aofaiga o tupe e le i totogiina i le faaiuga o le vaiataimi ua lipotia. O aitalafu leaga ua soloia e tusa ma aiaiga mo aitalafu faaletonu i totonu o le vaiataimi lea ua faamautinoa ai le lē mafai ona toe faalolaina mai.

f) Tupe faameaalofa, fesoasoani i auala eseese, foai ma tau aoga fuafuaina o tupe totogi i le lumanai

O vaega ua taua i luga o lo o tagofia i totonu o faamatalaga tau tupe e tusa ai ma o latou uiga moni ma faiga o lo o faapea ona taliaina ai:

- i. O meataitasi uma ua faamoemoe mo le lagolagoina ma le faatupeina o gaoioiga a le Pulega ma mauaina mai i tinoitupe o lo o ua avea e faapea i faamatalaga o tupe maua i lona aotelega.
- ii. O meataitasi uma ua taliaina e ala i aseta e mafai ona faaititia tau, o lo o ua avea o tupe maua i le tausaga na taliaina ai.
- iii. O meataitasi uma na talia mai e ala i tulaga e manuia ai aseta e mafai ona faaititia tau mai le Malo o Samoa o lo o ua faaogaina i se tulaga e manuia ai.

g) Meatotino, masini ma meafaigaluega

O meatotino, masini ma meafaigaluega ua faaititia tau i fua faatatau fuafuaina e soloia ai aseta i o latou taimi e aoga ai. Ua faaogaina le auala o le faaititiga o paleni i ni faiga tutusa o ituaiga o meatotino atu, masini ma meafaigaluega e faaititia le tau o aseta tumau uma a le Pulega.

Fale	2%
Meafale ma Totoga	20%
Masini ma Meafaigaluega	20%
Taavale afi	20%
Masini ma Polokalame Faakomepiuta	20%
Faailoilo o faaasalalauaga faalauaitetele	20%

Itulau 10

2 OTOOTOGA O FAIGA FAAVAE TAUA FAATAUSITUSI (*fa'aaauu*)

l) Tinoitupe ma faatusatusaga o aofai o tinoitupe

Tinoitupe ma faatusatusaga o aofaiga o tinoitupe i le faamatalaga o tulaga tau tupe o lo o aofia ai tinoitupe laiti ma tinoitupe I faletupe.

m) Lafoga o Tupe Maua

Ona o le Pulega o se pulega a le Malo o le ala lea ua tuusaunua ai mai lafoga o tupe maua i lalo o le Fuaiupu 7(1)(a) o le Tulafono o Tupe Maua 2012.

n) Lafoga o oloa ma galuega faatino e faia i luga o aofaiga o tau (VAGST)

O aofaiga uma ua faaalai ai le tulaga o le lē aofia ai o le VAGST seia vagana mo aitalafu tau feafaatauaiga toe totogi mai ma aitalafu tau feafaatauaiga toe totogiina atu po o se isi faiga e ese ai ua taua.

p) Fuaina o Teugatupe Teu Faavaitaimi (UTOS)

O teugatupe faavaitaimi e ala i lunite faatauina mai ua suia nei lona auala e ripotia ai i totonu o tala o tupe e tusa ma aiaiga o tulafono faa-tausi faa va o malo. O lea suiga ua faaogaina ai le tau talafeagai o loo ua lai ile maketi o feafaatauaiga o tupe i le taimi e ripotia ma faaliliuina ai le paleni o unite tupeteu faavaitaimi. O le esesega o lea paleni ma le paleni na faamuina ai i le taimi na faatauina mai ai unite, o le'a lipotia i lalo o tupe faasilili poo tupe gau

s) Aitalafu tau feafaatauaiga ma isi aitalafu toe totogi mai

O aitalafu tau feafaatauaiga ma isi aitalafu toe totogi mai ua faamuina i tau aoga fuafuaina i le maea ai ona aiaiga o aitalafu leaga ma aitalafu faaletonu. I le faaiuga o vaaitaimi taitasi ua lipotia o le tauaveina o aofaiga tauave o teugatupe ma isi aitalafu toe totogi mai e toe iloiloina ina ia fuafua ai, pe iai soo se faamatalaga molimau atu e faapea ai e le toe mafai ona faaolaina mai o ia aofaiga o tupe. Afai o lea, e tatau ona vave amanaia se tupe gau o meatotino ua faaleagaina i totonu o le faamatalaga o tupe maua i lona aotelega.

t) Aitalafu tau feafaatauaiga ma isi aitalafu toe totogi atu

O aitalafu tau feafaatauaiga ma isi aitalafu toe totogi atu e amanaia i le tau ma fai ma sui o noataga mo oloa ma auunaga e tuuina atu I le Pulega a o lumanai ai le faaiuga o le tausaga faaletupe lea e le i totogiina ma faatulai mai ai i le taimi e noatia ai le Pulega ina ia faia o ni tupe totogi I le Pulega a o lumanai ai le faaiuga o le tausaga faaletupe lea e le i totogiina i le lumanai e tusa ai o le faatauina mai o nei oloa ma auunaga.

v) Faamanuiaga mo le afaigaluega

ij) Totogi ma totogiaso, aso malolo faaletausaga ma aso malolo mo auunaga mo vaaitaimi uumi ma isi faamanuiaga

O noataga mo faamanuiaga mo le afaigaluega i totogi ma totogi aso, aso malolo faaletausaga ma aso malolo mo auunaga mo vaaitaimi uumi ma isi faamanuiaga mo le afaigaluega i le taimi nei (ia o lo o faamoemoe e totogiina atu i totonu ole 12 masina) o lo o ua faatupulaia i se aofaiga ua faigata ona faaititia, ma ua fuafuaina e aofaiga ua faamoemoe e totogiina atu e tusa ma le aso ua lipotia. O noataga mo isi faamanuiaga i tagata faigaluega, ia e le o faamoemoe e totogiina atu pe faamaea ona totogi i totonu o le 12 masina o le taimi o le lipoti o lo o ua faatupulaia mo tagata faigaluega uma i le tau aoga o loo iai nei o aofaiga i le lumanai ua fuafua e totogiina atu.

ii) Saofaga Supaaneueta

E fai saofaga le Pulega i le Faaputugatupe mo Lumanai Manuia o Tagatanuu o Samoa, o se fuafuaga o saofaga ua auilili lelei e tusa ai ma tulafono faalotoifale ma e leai se aiaiga maoti i tua atu o le totogiina o saofaga. O noataga mo saofaga i le fuafuaga o saofaga ua auilili lelei ua faapea ona amanaia i lea lava taimi i totonu o le faamatalaga o tupe maua.

3 TINOITUPE MA FAATUSATUSAGA O AOFAI O TINOITUPE

	2023	2022
	\$	\$
Tupe Laiti	168	447
Teugatupe ile faletupe	1,770,450	3,033,112
Teugatupe Teu Faavaitaimi	2,166,824	1,127,967
	<u>3,937,443</u>	<u>4,161,526</u>

E lua(2) teugatupe faavaitaimi ale Pulega ile Faletupe o Tagata Nu'u o Samoa (NBS) ma e 3% le tului i le tai 6masina sa na aoina ele Pulega , e 2.25% le tului ile tausaga sa aoina mai lana teugatupe teu faavaitaimi ile Faletupe o Tagatanuu o Samoa (SCB) mo le ta'i 3 masina, e 2.5% le tului ile tausaga sa aoina mai lana teugatupe teu faavaitaimi ile Faletupe ole Pasefika i Saute (BSP) mole ta'i 6 masina. O tului sa na aoina ele Pulega e toe faaauu i lona futaga o loo iai.

4 FAAUNEGATUPE

Teugatupe Teu Faavaitaimi (UTOS)	3,652,144	582,766
	<u>3,652,144</u>	<u>582,766</u>

I le faaiuga ole tausaga faaletupe 30 Iuni 2022, e 333,009 unite a le Pulega o loo teuina faaigaluega ile Faaputuga Tupe Teu Faaigaluega o Mavaega a Samoa (UTOS). O lona tau e talaina ai ile faaiuga ole tausaga faaletupe faaiuna 30 Iuni 2022, e \$1.75 ile unite.

5 AITALAFU TAU FEFAATAUAIGA MA ISI AITALAFU TOE TOTOGIINA MAI

	2023	2022
	\$	\$
Tagata nofo aitalafu tau feafaatauaiga	29,862	23,768
	<u>29,862</u>	<u>23,768</u>
Lafoga i luga o mu e toe totogi	52,858	36,832
Tului i luga o teugatupe e toe totogi	9,664	5,704
Lafoga e toe totogi	662,308	235,606
Isi aitalafu totogi mai- tupe faameaalofa mai le Malo	467	733
Tului Maua Mai UTOS	73,056	26,641
Tupe ua vave totogi	51,719	42,448
Lafoga mai le Ofisa o Tau mo Faalavelave Faafuasei (ACC)	733,000	1,267,120
	<u>1,612,935</u>	<u>1,638,851</u>

PULEGA O TINEI MU MA FAALAVELAVE TUTUPU FAAFUASEI I SAMOA
FAAMATALAGA MO LE FAAGAOIOIGA O TUPE
MO LE TAUSAGA FAALETUPE FAAIUINA, 30 IUNI 2023

E tusa ai ole Tulafono Faatonotonu o Galuega Tineimu ma Faalavelave Tutupu Faafuasei (Lafoga ma Saofaga Tau Tupe) 2009, e tatau ile Faalapotopotoga o Tau mo Faalavelave Faafuasei ona todogi i tausaga taitasi le saofaga tau tupe e \$200,000 poo se isi lava aofaiga, e tele pe itititi e pei ona malilie iai, poo le aofaiga e tutusa male pasene e tasi (1%) o tupe mama a le Faalapotopotoga e maua mo le tausaga atu. I le aso 30 Iuni 2019, ua alagataatau ile Faalapotopotoga o Tau mo Faalavelave Faafuasei ona todogi atu ile Pulega o Tineimu ma Faalavelave Tutupu Faafuasei le saofaga tuua e tusa male \$2,800,000 toese ai le aofaiga ua maea ona todogiina mai e \$1,332,880 ile faaluga ole tausaga faaletupe 30 Iuni 2023, ona totoe ai lea ole paleni tuua e tusa lona aofaiga male \$1,467,120 ile aso 30 Iuni 2023.

6 MEATOTINO, MASINI MA MEAFAIGALUEGA

TAU	Fale \$	Meafale & Totoga \$	Masini & Meafaigaluega \$	Taavale afi \$	Polokalame Faakomepiuta \$	Galuega o loo faaauauina	Aofaiga Fa'alauaitete \$
2022							
Paleni aso 01 Iulai 2021	3,443,031	139,006	525,432	5,791,858	216,943	95,845	10,212,115
Toe fuafuaina o tau aoga	-	-	-	-	-	-	-
Faapoopogaga	46,663	27,195	92,489	307,266	129,711	-	603,324
Galuega o loo faaauauina	-	-	-	-	-	37,500	37,500
Paleni i le aso 30 Iuni 2022	3,489,694	166,201	617,921	6,099,124	346,654	133,345	10,852,939
2023							
Paleni aso 01 Iulai 2022	3,489,694	166,201	617,921	6,099,124	346,654	133,345	10,852,939
Toe fuafuaina o tau aoga	-	-	-	-	-	-	-
Faapoopogaga	77,301	47,316	507,440	336,087	76,019	-	1,044,163
Galuega o loo faaauauina	-	-	-	-	-	2,609	2,609
Paleni i le aso 30 Iuni 2023	3,566,995	213,517	1,125,361	6,435,211	422,673	135,954	11,899,710
TUPE FAAITITIA FAATUPULAIA							
2022							
Paleni aso 01 Iulai 2021	553,520	95,834	270,902	4,328,350	117,904	-	5,366,509
Tupe faaititia	83,146	17,894	88,821	696,945	43,047	-	929,853
Faaleaogaina	-	-	-	-	-	-	-
Paleni i le aso 30 Iuni 2022	636,666	113,728	359,723	5,025,295	160,951	-	6,296,362
2023							
Paleni aso 01 Iulai 2022	636,666	113,728	359,723	5,025,295	160,951	-	6,296,362
Tupe faaititia	101,549	22,529	139,066	581,632	64,470	-	909,245
Faaleaogaina	-	-	-	-	-	-	-
Paleni i le aso 30 Iuni 2023	738,215	136,257	498,789	5,606,927	225,421	-	7,205,607
AOFAIGA O TUPE TAUAVE							
30 Iuni 2022	2,853,028	52,473	258,198	1,073,829	185,703	133,345	4,556,576
30 Iuni 2023	2,828,780	77,260	626,572	828,284	197,252	135,954	4,694,102

O le tau aoga fuafuaina o fale o le Pulega i Apia ma Faleata sa faatinoia lea e le Matagaluega Punaoa Faalenatura ma le Siosiomaga i le aso 17 Oketopa 2009 ma le aso 10 Mati 2010.

7 SAOFAGA A LE MALO

	2023 \$	2022 \$
Fale	2,683,703	2,683,703
Tupe Faaititia Faatupulaia - Fale	(1,749,288)	(1,749,288)
Tau aoga o fale e tusa o faamaumauga	934,415	934,415
Meafale ma Totoga	4,358	4,358
Masini ma Meafaigaluega	97,342	97,342
Taavale afi	93,102	93,102
Polokalame Faakomepiuta	20,306	20,306
	1,149,523	1,149,523

O faamatalaga ua taua i luga ua atagia ai le aofaiga atoa o tau aoga o aseta ua faailiina atu i le Pulega ina ua tutoatasi mai le Matagaluega o Leoleo i le aso 01 Iulai 2008

8 AITALAFU TAU FEFAATAUAIGA MA ISI AITALAFU TOE TOTOGIINA ATU

	2023 \$	2022 \$
Tagata o lo o nofo aitalafu ai isi i tulaga tau fefaatauaiga	195,405	54,676
Tupe Faatupulaia	214,316	228,072
	409,721	282,748

9 ALAUNI MO FAAMANUIAGA O LE AUFALGALUEGA

	2023 \$	2022 \$
Faamanuiga o aso malolo faaletausaga o le aufaigaluega	142,472	166,557
FAAMANUIAGA MO LE AUFALGALUEGA UA AUSIA LE 10 TAUSAGA OLE AUAUNAGA		
Faamanuiga mo le aufaigaluega ua ausia le ta'i 10 tausaga ole auaunaga	93,550	68,536
	236,023	235,093

PULEGA O TINEI MU MA FAALAVELAVE TUTUPU FAAFUASEI I SAMOA
FAAMATALAGA MO LE FAAGAOIOIGA O TUPE
MO LE TAUSAGA FAALETUPE FAAIUIA, 30 IUNI 2023

10 TUPE FAAMEAALOFA MAI LE MALO O SAMOA

Tupe faameaalofa mai i le Matagaluega o Tupe	12,798,350	10,408,372
	<u>12,798,350</u>	<u>10,408,372</u>

O le aofaiga o tupe faameaalofa ale Pulega sa tuuina mai ele Matagaluega o Tupe i leni tausaga faaletupe e tusa lea male \$12,798,350

11 TUPE MAUA TAUAVE MO MEATOTINO TUMAU

TAU	Fale \$	Meafale & Totoga \$	Masini & Meafalgaluega \$	Taavale afi \$	Polokalame Faakomepiuta \$	Aofaiga Fa'alauaitete \$
2022						
Paleni aso 01 Iulai 2021	1,510,569	24,201	448,620	4,516,920	46,437	6,546,747
Toe fuafuaina o tau aoga	-	-	-	-	-	-
Faapoopoga	-	-	-	-	-	-
Galuega o loo faaauaina	-	-	-	-	-	-
Paleni i le aso 30 Iuni 2022	<u>1,510,569</u>	<u>24,201</u>	<u>448,620</u>	<u>4,516,920</u>	<u>46,437</u>	<u>6,546,747</u>
2023						
Paleni aso 01 Iulai 2022	1,510,569	24,201	448,620	4,516,920	46,437	6,546,747
Toe fuafuaina o tau aoga	-	-	-	-	-	-
Faapoopoga	-	-	380,730	-	4,999	385,729
Galuega o loo faaauaina	-	-	-	-	-	-
Paleni i le aso 30 Iuni 2023	<u>1,510,569</u>	<u>24,201</u>	<u>829,350</u>	<u>4,516,920</u>	<u>51,436</u>	<u>6,932,476</u>
TUPE FAAITITIA FAAATUPULAIA						
2022						
Paleni aso 01 Iulai 2021	195,838	9,102	385,277	3,532,924	18,825	4,141,966
Tupe Faaaititia	35,183	4,395	21,595	446,000	6,415	513,588
Paleni i le aso 30 Iuni 2022	<u>231,021</u>	<u>13,497</u>	<u>406,872</u>	<u>3,978,924</u>	<u>25,240</u>	<u>4,655,554</u>
2023						
Paleni aso 01 Iulai 2022	231,021	13,497	406,872	3,978,924	25,240	4,655,554
Tupe Faaaititia	35,183	4,395	66,289	332,125	7,048	445,040
Paleni i le aso 30 Iuni 2023	<u>266,204</u>	<u>17,892</u>	<u>473,161</u>	<u>4,311,049</u>	<u>32,288</u>	<u>5,100,594</u>
AOFAIGA O TUPE TAUAVE						
30 Iuni 2022	<u>1,279,548</u>	<u>10,704</u>	<u>41,748</u>	<u>537,996</u>	<u>21,197</u>	<u>1,891,193</u>
30 Iuni 2023	<u>1,244,365</u>	<u>6,309</u>	<u>356,189</u>	<u>205,871</u>	<u>19,148</u>	<u>1,831,882</u>

O tupe maua e tuai ona maua ua faaalia ai le faaititia o le tau o aseta na faatupelina mai le Lala Sooupu a Ausetalia mo Atinae Faava o Malo male Vaega Galulue Fua ile Tali Atu I Faalavelave Tutupu Faafuasei a Samoa (VERTS) ma le NAPA4 mo le Ofisa Tinei Mu i Asau e faasino ile Pulpuliga o Mu i Togavao ma Vaomatua. O loo faamaunua ai foi ma mealofa na foailina mai e pel o taavale tinei mu mai le Melbourne Metropolitan Fire Brigade, Mr Wolfgang mai Siamani ma isi mea faigaluega faapitoa mo le tinea o mu mai le polokei o le NAPA 4. Faamaunua foi mealofa ma mefalgaluega mai ia Mr Harlich Satvemmann. O nisi o meaalofo faamaunua i leni tausaga o taavale ave ma'i na faameaalofa mai ele Malo o Iapani. O le faaititia o tupe maua e tuai ona maua e fua lea i tausaga e faaogaina ai le aseta.

12 LAFOGA INISIUA O MU

	2023 \$	2022 \$
Kamupani Inisiua a le National Pacific	45,958	38,987
Kamupani Inisiua o le Apia Insurance	60,695	42,212
Kamupani Inisiua Federal Pacific	60,836	54,828
Kamupani Inisiua ole Willis Towers Watson	2,051	5,251
Kamupani Inisiua ole Samoa Surety	5,179	6,614
	<u>174,719</u>	<u>147,892</u>

13 ISI TUPE MAUA

Faailoilo sese	15,328	15,938
Tupe maua mai tulul o teugatupe teufavaaitaimi	42,817	18,919
Tupe maua mai aseta faaleaogaina	-	-
Tupe maua mai Inivesi	-	26,735
Polokalame CDCRM	-	129,067
Isi Tupe Maua	<u>375,392</u>	<u>24,108</u>
	<u>433,537</u>	<u>214,767</u>

O isi tupe maua e aofia ai tupe na aoina e le Ofisa mai valaau taufaasese, o tulul mai teugatupe teufavaaitaimi ale Pulega, tupe maua mai le faatauina atu o meatotino aemaise o poloketi o loo auai ai le Pulega.

14 TUPE MAUA MAI SAOFAGA ILE OFISA O TAU I O FAALAVELAVE FAAFUASEI (ACC)

Saofaga mai le Ofisa o Tau i mo Faalavelave Faafuasei	200,000	200,000
---	---------	---------

O lafoga ma saofaga tau tupe mai ile Ofisa o Tau i mo Faalavelave Faafuasei e tai tausaga ma aoina mai mo le Pulega e tusa ai o Tulafono Faatonotonu o Galuega Tineimu ma Faalavelave Tutupu Faafuasei (Lafoga ma Saofaga Tau Tupe) 2009

	2023 \$	2022 \$
15 TUPE ALU I TAAVALE AFI		
Penisini & suauu	304,773	255,422
Totoga Taavale & Tausiga	261,659	202,646
Resitalaina o Taavale Afi	65,792	90,279
	<u>632,224</u>	<u>548,348</u>

PULEGA O TINEI MU MA FAALAVELAVE TUTUPU FAAFUASEI I SAMOA
FAAMATALAGA MO LE FAAGAOIOIGA O TUPE
MO LE TAUSAGA FAALETUPE FAAIUINA, 30 IUNI 2023

	2023	2022
16 TUPE TOTOGI MO LE AUFAIGALUEGA	\$	\$
Totogi mo togi aso	5,380,647	5,470,694
Saofaga NPF 10%	615,982	550,037
Saofaga ACC 1%	61,597	54,562
Tupe alu mo aso malolo faaletausaga	213,043	223,226
Tupe alu mo aso malolo ma'i	257,110	203,799
Tupe alu mo aso malolo umi	154,318	59,028
Toniga mo le aufaigaluega	742,221	331,383
	<u>7,424,918</u>	<u>6,892,729</u>

	2023	2022
17 O ISI TUPE ALU I FAAGAOIOIGA O GALUEGA	\$	\$
Tupe alu tau le Pulega	387,811	406,365
Tupe alu i faasalalauga & polokalama faalauiloa	32,561	15,310
Tupe alu i le tausiga	245,057	129,287
Tupe alu i le faagaioiga	561,210	490,547
Inisia	87,462	67,017
Aso Faapitoa mo Fuimu I le Lalolagi	44,225	41,242
Polokalame Faalauiloa	153,406	209,926
Tulaga mo aitalafu	734,120	-
	<u>2,245,853</u>	<u>1,359,694</u>

	2023	2022
18 FEUIAIGA FAAPISINISI A VAEGA AUAI E FESOOTAI I AI	\$	\$
i. Totogi o Faatonu		
Totogi fuapauina mo Faatonu	77,452	95,953
	<u>77,452</u>	<u>95,953</u>

Ua faamaotiina i tulafono faatonutonu a le Malo e faapea, o totogifuapauina o Faatonu e \$18,000 ile tausaga ae \$22,500 mo le Taitaifono. O Faatonu e tofia mai Faalapotopotoga ma Matagaluega a le Malo e le mauaina ni totogifuapauina mo Faatonu.

	2023	2022
ii. O Tupe Totogi Autu mo le Pulega ole Aufaigaluega	\$	\$
O le totogi ole aufaigaluega autu ole Pulega a o faagasolo le tausaga e faapea:		
Totogi ma faamanuiaga o galuega faavaaitaimi	382,375	329,157
Saofaga ole fale faigaluega		
Saofaga ale NPF	38,237	32,916
Lafoga ACC	3,824	3,292
	<u>424,436</u>	<u>365,365</u>

19 TUPE FAVAE FAATATAUINA

Ua faamaonia ele Matagaluega o Tupe le tala faatatau ole tupe e SAT\$12miliona (2022 : SAT\$10miliona) mo le vaiitaimi faaiiina ile aso 30 Iuni 2023. O le poloketi mo le fausiaina ole ofisa fou ale Pulega I Faleole ole a amataina ile tausaga faaletupe faaiiina ile aso 30 Iuni 2023 i lona tau fuafuaina e \$800,000 tala.

20 NOATAGA E ONO TULAI MAI

E le'o silafia e Faatonu soo se noataga e ono tulai mai mole vaiitaimi faaiiina ile aso 30 Iuni 2023. (2022 : SAT \$nil) sei vagana ai se mataupu e faasaga i le sa avefa ma Pule Sili o Vaega o Auaunaga Lautele. Ma ole Ofisa ole Loia Sili o loo fai ma sui vaafa ole Pulega e tusa ai ma taualumaga uma o lenei mataupu ma lona faagasologa ile ofisa o Faamasinoga.

21 AAFIAGA MULIMULI ANE

E le'o silafia e Faatonu se gaoiga o mulimuliane e aafia ai tulaga tau faagaioiga o faamatalaga tau tupe e ui ina feagai le lalolagi male faama'i ole koviti-19 ile tausaga faaletupe faaiiina 30 Iuni 2023. (2022 : SAT\$0). O loo iai le talitonuga ale Pulega, e leai se aafiaga ole koviti-19 ile faagaioiga o ana galuega faatino. Ae ole a mata'ituina ele Pulega ina ia aua nei iai ni vaega e soloia ai le gasologa o galuega faatino mo le lumanai.

22 FAAMAONIAGA O FAAMATALAGA TAU TUPE

Ua faamaonia Faamatalaga Tau Tupe a le Pulega ele Faatonu ile aso / / 2023.

